

حسابان (۲)

پایه دوازدهم

مؤلفان:

حسین شفیع زاده، عباس نعمتی فر

انتشارات خوشخون

خنده و گریه

تا حالا شده توی یه مکان عمومی مثل رستوران، بانک و... یه موضوع خنده‌داری براتون اتفاق بیفته بخواید از ته دل بخندید، اونم در حد انفجار!!! چی کار می‌کنید؟ خجالت رو می‌ذارید کنار و از ته دل می‌خندید اونم طوری که همه با خنده‌تون بخندن یا نه، یکم چاشنی شو می‌آرید پایین طوری که چند نفر اطرافتون بفهمن یا فقط به یه لبخند کوچک بسنده می‌کنید!!

حالا اگر به اتفاق ناراحت‌کننده افتاده باشه چی؟ گریه‌تونو پهن می‌کنید، یا به چند قطره اشک اکتفا می‌کنید، یا نه بیشتر، با چشمای گریون شروع می‌کنید تو خیابون قدم زدن!!

نمی‌دونم کدموشون منطقی به نظر میاد!!

از نظر شما کدومش درست‌ه؟! خنده‌ای که باعث دیگران بنه یا گریه‌ای که غم رو تو دل دیگران راه بده.

اگر خنده‌تون باعث شه که یه لحظه یه نفر از غم‌های دنیا رها شه، باید این کار رو بکنید یا نکنید؟! من که باشم می‌کنم (البته طوری که نودگی به نظر نیاد). اگر گریه‌تون باعث بشه بغض دل یه نفر دیگه بترکه و اونم شروع کنه به گریه، باید این کار رو بکنید یا نکنید؟! من که بشم می‌کنم.

خب شاید بگید که چی!!

احتمالا هر کدوم از ما لذت خنده‌هایی که با خنده‌ی خودمون ایجاد کردیم رو تجربه کردیم. چه حس جالبی داره، وقتی بلند می‌خندی و همه به صدای خنده‌ی تو می‌خندن، یکی از ته دل و بدون قضاوت تو، یکی با دلیل اینکه چه خوب! دلش شاده و یکی با این فکر که بابا اینم رد داده. ولی هر کدوم با هر دیدی با تو همراه می‌شن شروع می‌کنن به خندیدن.

حس جالبیه اگر تجربه نکردید حتما تو یه مکان و فضای مناسب امتحان کنید (نرید وسط مراسم عزاداری بعد بگید حرفت جواب نداد).

هر کاری توش یه لذتی داره. اگر آدم ته دلش صاف و صادق باشه شاید کوچکترین کارش هم همراه با لذت باشه.

شما تو چه چیزی استعداد دارید؟

من یکی از استعدادهامو تو ریاضی پیدا کردم، همه یه استعداد یا توانایی ندارن، به قول اساتید علوم تربیتی و اجتماعی، سی و چند شاخه‌ی توانایی و استعداد داریم که هر فردی می‌تونه توی چندتا از شاخه‌ها استعداد داشته باشه و هیچ‌کسی هم نیست که توی تمام شاخه‌ها توانایی داشته باشه. یکی استعداد ورزشی داره اونم نه تو همه‌ی رشته‌ها یکی شناگر خوییه، یکی فوتبالیست، یکی ژیمناست، یکی تیسور و، یکی استعداد تو هنر نقاشی داره، یکی مجسمه‌سازی، یکی بازیگری، یکی گلدوزی، یکی فرش‌بافی و ...، یکی استعداد ریاضی داره، یکی فیزیک، یکی تاریخ، یکی ادبیات و ...

گفتم یه انسان تک بعدی نیست ممکنه یه تاجر و ورزشکار مهندس باشی مثل علی دایی یا پزشک آهنگساز خواننده باشی مثل محمد اصفهانی یا استاد مجری برنامه‌سازی مهندس باشی مثل عادل فردوسی‌پور یا ...

حالا اگر پرسید چطور باید استعدادهاتونو بشناسید می‌گم یکی از راه‌هاش مدرسه است که به دلیل سیستم آموزشی نادرست یا ناقص ممکنه تونه کمک لازم رو بهتون بکنه. ولی شما می‌تونید استعدادتونو با مطالعه، مشاوره، روابط اجتماعی، علایق و ... پیدا کنید.

خب یکی از توانایی‌ها و استعدادهایی که من در دوران مدرسه در خودم پیدا کردم ریاضیه، عاشق ریاضی‌ام شاید بهتر بگم گاهی دیووونه‌شم. خب بر طبق یه قاعده‌ی روانشناسی باید دوست و همکاری داشته باشم که اون‌ها هم عاشق یا دیووونه‌ی یه شاخه علمی باشن (بازم می‌گم صددرصد نیست). اونا هم علاقه، استعداد و آرامششون رو تو ریاضی، فیزیک، شیمی، هنر، ادبیات و ... یافتن. باز هم می‌گم ممکنه من همین آرامش، هیجان، عشق و ... رو تو گفتن شعر یا نوشتن متنی مل همین متن هم داشته باشم (فکر نکنین یه آدم تک بعدی هستین هیچ آدمی تک بعدی نیست).

خوشخوان انتشاراتی ویژه‌ی دانش‌آموزان ممتاز

آره این شعار ما در بدو تاسیس بود؛ وقتی که کسی زیاد به ممتازها اهمیت نمی‌داد! اگر هم بود در حد چند مدرسه و چند کتاب خاص. ما اومدیم که بگیم تو همه‌ی کشور ممتاز داریم نه فقط شهرهای بزرگ. خواستیم بگیم ممتازهایی که توی روستای گرمسیر و سردسیر هستین ما هواتونو داریم، چون خودمون هم از همون ریشه‌ایم. خب به مرور مثل هر شغل و حرفه‌ای دوستان دیگه هم وارد زمینه‌ی توجه به دانش‌آموزان ممتاز شدن (ما با ممتازها بودیم وقتی ممتاز بودن مد نبود).

ما می‌نوشتیم تا اونی که مثل خودمون عاشق درس و مبحث خاصی سیرآب بشه. ما تالیف می‌کردیم تا دانش‌آموزهای خوبمون هی دنبال این کتاب اون کتاب نرن و گذشت ...

ما به هدفمون رسیدیم، شدیم ویژه‌ی ویژه ... ولی همین یژه بودن یه روزایی شد دردسر، روزایی که به دلیل تغییر فرهنگ و شرایط درس خواندن (گاهی بی‌ارزش شدن ادامه تحصیل و کم‌علاقگی به علم و بی‌ارزش شدن مدارج تحصیلی)، دانشگاه رفتن ساده‌تر از گذشته شد و کم‌بیاثر (که چه خوب) و شکر که استرس کمتر شد و ای کاش کمتر بشه و روزی برسه که روی دوش هیچ جووونی استرس کنکور نباشه تا راحت به پرورش استعدادهای واقعی فکر کنه و اون‌ها رو فدای کنکور نکنه اولی هنوز تشنه‌ها هستن).

بگذریم، پس از ۱۷ سال می‌خواهیم بگیم که ما نه تنها عذقه‌مندان هر شاخه‌ی علمی خاص مختص به دبیرستان رو رها نکردیم بلکه می‌خواهیم روش آموزشی رو ارائه بدیم تا هر دانش‌آموزی با هر استعدادی بتونه در زمینه‌ی خاص در حد توانش (تاکید می‌کنم در حد شرفش و نه بیشتر) رشد کنه تا علاوه بر ایجاد علاقه در زمینه‌ی علمی مورد نظر، بتونیم راهی رو برای رسیدن به اهداف آینده‌اش باز کنیم. شاید ریاضی برای من شیرین باشه و برای شما سخت، فیزیک برای یکی شیرین باشه و برای دیگری سخت، ولی مهم این که یاد بگیریم رشد کنیم و راه رشد کردن رو یاد بگیریم. به قول یه جمله معروف ما می‌خواهیم به‌جای ماهی، ماهیگیری (روش حل، لذت بردن و فکر کردن) رو به شما یاد بدیم تا هر کسی به اندازه‌ی توانش بتونه از دریای بزرگ جلوی روش ماهی بگیره. یکی با یه ماهی خودشو سیر می‌کنه، یکی با چند تا خانواده شو و یکی با ماهی‌های بیشتری جامعه و فرهنگشو.

امیدوارم در سالی که پیش رو دارید کلی ماهی از دریای موفقیت بگیرید، کنکور آینده‌ی کسی رو نمی‌سازه شما باید که آینده رو می‌سازید.

ساختار

کتاب‌های دوازدهمی که از انتشارات به چاپ رسیده، به شکل زیرند:

درس‌نامه: درس‌نامه‌ی هر فصل به‌صورت جلسه‌بندی به همراه مثال‌ها و تست‌های متنوع ارائه شده، تا ضمن عمق بخشی به مطالب موجود در کتاب درسی، دانش‌آموزهای عزیز رو برای امتحان‌های مختلف از جمله امتحان نهایی آماده کنن.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای: پرسش‌ها چهار دسته دارن:

۱. سطح ساده ۲. سطح متوسط ۳. سطح دشوار ۴. ترکیب سطوح

برای این‌که کتاب، برای بیشتر دانش‌آموزان قابل استفاده باشد، پرسش‌ها سطح‌بندی شده‌اند تا دانش‌آموزان متوسط به پایین لزوماً دنبال پرسش‌های سطح سخت نزن. دانش‌آموزهای متوسط به بالا وقت خودشان را برای پرسش‌های ساده خیلی سپری نکنن. برای این‌که مهارت دوستای عزیز رو در تشخیص سوالات ساده، متوسط و سخت بالا ببریم، پرسش‌های ترکیب سطوح رو آوردیم تا هر دانش‌آموزی بتونه متناسب با سطح تواناییش سوالات مربوط به سطحشو تشخیص بده.

پرسش‌های تکمیلی فصل: چون بعد از تموم شدن هر جلسه دانش‌آموز با ذهنیت نکات همون بخش شروع به حل کردن سوالات می‌کنه، شاید این موضوع در نهایت ایده‌آل نباشه، چون هنر شما زمانی نشون داده می‌شه که بتونید تشخیص بدید هر سوال برای کدوم مبحثه. پس با آوردن سوالات ترکیبی با یه تیر دو نشون زدیم یکی بالا بردن قدرت تشخیص مبحث مرتبط با سوال و دوم مرور فصل.

سوالات کنکور مرتبط با فصل: سعی کردیم سوالات کنکور داخل و خارج سال‌های اخیر مربوط به هر فصل رو برای شما جمع کنیم تا با شکل سوالات کنکور هم آشنا بشید.

پاسخ کلیدی و تشریحی پرسش‌ها: هم پاسخ‌نامه‌ی کلیدی و هم تشریحی سوالات رو بعد از اتمام فصل آوردیم، حتی برای بعضی از سوالات بیشتر از یک راه‌حل آوردیم. راستی، همه به پاسخ‌نامه‌ی تشریحی حتماً سر بزنتا!!!!!!

آزمون‌های سه‌گانه: در آخر هر فصل سه آزمون استاندارد برای کنکورهای عزیز آوردیم تا سطح یادگیری مطالب رو برای خودتون بسنجن. راستی فقط جواب کلیدی رو داخل کتاب قرار دادیم تا خدایی نگرده اگر تو سوالی مشکل داشتید سعی کنید با جست‌وجو داخل کتاب یا مراجعه به دبیرتون به اون بخش مسلط بشین. (البته سعی می‌کنیم جوابا رو داخل سایت قرار بدیم تا دوستانی که احیاناً مراجعه به دبیر براشون سخته دچار مشکل نشن).

آخر

با تشکر از تمام دوستانی که ما رو در تالیف و چاپ این کتاب یاری کردند و با طلب غفو و بخشش برای نواقص و کاستی‌ها از شما، برای همه‌ی شما در زندگی موفقیت و سربلندی رو از خداوند متعال خواستارم.

رسول حاجی‌زاده

مدیر انتشارات خوشخوان

یکی از شاخه‌های پرکاربرد ریاضیات، حساب دیفرانسیل و حساب انتگرال است که یکی مسائل آهنگ تغییر را بررسی می‌کند و در دیگری مسئله مساحت و نیز یافتن تابعی که آهنگ تغییر آن معلوم است، مورد توجه است. این دو با آن‌که از شاخه‌های ریاضیات محض هستند، در فیزیک و مهندسی بسیار پُر کار بردند؛ لذا یکی از ابزارهای توانمند فیزیکدانان و مهندسان محسوب می‌شوند.

در سال‌های اخیر، حساب دیفرانسیل و حساب انتگرال را به اختصار حسابان (دو حساب) می‌گویند. اما نگاه به ساختار کتب درسی جدید، این امر را نشان می‌دهد که عملاً کتاب‌های حسابان (۱) و حسابان (۲) مقدمه‌ای بر حسابان هستند و در واقع این دو حساب را به خوبی پوشش نداده‌اند، لذا، مطالعه کامل‌تر حسابان در تحصیلات تکمیلی انجام خواهد گرفت.

مباحث کتاب حسابان (۱) مقدمات درس حسابان محسوب می‌شوند. مطالب کتاب حسابان (۲) نیز که در ۵ فصل تدوین شده، نهایتاً حساب دیفرانسیل را (تا حدی) پوشش می‌دهد.

ما فصل اول کتاب حسابان (۱) را (به همراه مطالب ریاضی ۱) در کتاب ریاضیات پایه آورده‌ایم؛ اما مطالبی که در این کتاب بررسی می‌شوند، به صورت زیر هستند:

فصل ۱، تابع: در ابتدای فصل ۱ کتاب درسی مباحث مربوط به رسم نمودار بر اساس نمودار معلوم تابع $y=f(x)$ آورده شده است. بخشی از این درس مربوط به یادآوری مطالب ریاضی دهم است. ما در درس اول به مطالب رسم نمودار کتاب دهم و مطالب جدیدی که در کتاب دوازدهم آمده است، پرداخته‌ایم؛ سپس در دو درس ادامه‌ی فصل را بررسی کرده‌ایم.

فصل ۲، مثلثات: در این فصل، هر دو درس کتاب را به طور مبسوط مطالعه کرده‌ایم. نکته مهم آن‌که، اتحاد مربوط به $\tan(a \pm b)$ و مسائل آن را در فصل مثلثات کتاب ریاضیات پایه در کنار سایر اتحادها آورده‌ایم؛ اما برای آن‌که، کتاب حسابان (۲) نقضی نداشته باشد، در اینجا نیز آن‌ها را با مسائل جدیدی تکرار کرده‌ایم.

فصل ۳، حد و پیوستگی: از آن‌جا که غالب همکاران محترم قبل از تدریس فصل ۳ کتاب حسابان (۲)، فصل ۵ کتاب حسابان (۱) را مرور خواهند کرد، ما در این فصل، کل مباحث مربوط به حد را در قالب ۴ درس یکجا آورده‌ایم. دو درس اول مربوط به حسابان (۱) و دو درس بعدی مربوط به حسابان (۲) است.

فصل ۴، مشتق: در این قسمت، فصل ۴ کتاب درسی، در قالب ۳ درس بحث شده است، نکته مهم آن‌که در انتهای درس ۳ چند مطلب که در کتاب درسی به آن‌ها اشاره مستقیمی نشده، آمده است. علت آن است که با مطالعه‌ی این مطالب، پاسخ‌گویی به برخی سؤالات دیگر (به کمک مشتق) برای شما آسان‌تر خواهد شد؛ لذا توصیه می‌کنیم تا حد امکان مطالعه‌ی این قسمت را از دست ندهید.

فصل ۵، کاربردهای مشتق: در این فصل مهم‌ترین کاربردهای مشتق، منطبق بر کتاب درسی بررسی شده‌اند.

ساختار این کتاب مشابه کتاب ریاضیات پایه است که برای دوری از زیاده‌گویی آن‌ها را ذکر نمی‌کنیم و به تأکید بر این مطلب بسنده می‌کنیم که در نگارش و تدوین درس‌نامه و سؤالات، چارچوب و اولویت‌های

کتاب درسی مورد توجه بوده است؛ اما تفاوت این کتاب با کتاب ریاضیات پایه در این است که در این جا به دلیل وجود مباحث جدید سرعت پیشروی مطالب کندتر است و برای تفهیم مطالب از مثال‌های بیشتری استفاده شده است. توصیه می‌کنیم حتماً کتاب درسی و درس‌نامه این کتاب را مطالعه کنید و سپس به حل تست‌ها بپردازید.

امید است، ماحصل تلاش جمعی خوشخوانی‌ها، آقای رسول حاجی‌زاده (مدیر محترم انتشارات)، آقای وزیرزاده (مسئول تألیف)، آقایان علیرضا فاطمی و کامیار درزی (ویراستاران)، آقای مهدی امیدگانه (صفحه آرا) و مؤلفان مورد نظر دانش‌آموزان عزیز و معلمین بزرگوار واقع شود و ما را از نظرات خود بهره‌مند سازند؛ ان شاء الله ...

و سلام ما تقدیم شما باد

حسین شفیع‌زاده، عباس نعمتی‌فر

مهر ۱۳۹۷

فهرست مطالب

۱	تابع	فصل اول
۴۹	مثلثات	فصل دوم
۹۳	حد و پیوستگی	فصل سوم

درس اول: تبدیل نمودار توابع

انتقال

انبساط و انقباض

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس اول

۲
۲
۵

۲

درس دوم: تابع درجه سوم، توابع یکنوا

تابع درجه سوم

تابع یکنوا

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس دوم

۱۰
۱۱
۱۴

۱۰

درس سوم: بخش پذیری و تقسیم

بخش پذیری و تقسیم

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس سوم

۱۸
۲۰

۱۸

پرسش‌های تکمیلی فصل ۱

سؤالات کنکور مرتبط با فصل ۱

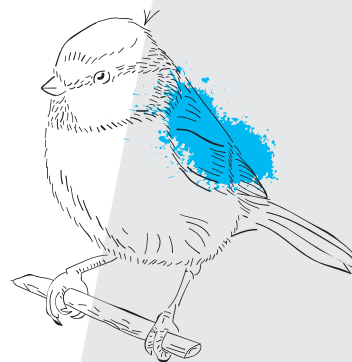
پاسخ کلیدی پرسش‌های فصل ۱

پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱

آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

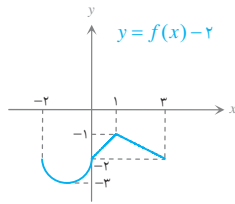
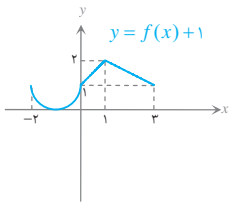
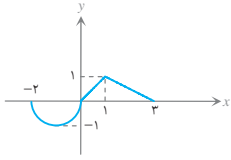
پاسخ کلیدی آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

۲۳
۲۵
۲۷
۲۸
۴۵
۴۸

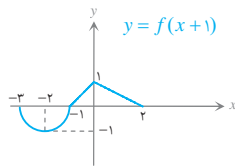
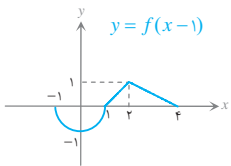
انتقال

فرض کنید نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل داده شده است.

۱ انتقال عمودی: برای رسم نمودار تابع $f(x) + k$ ، نمودار $f(x)$ را به اندازه $|k|$ واحد در امتداد محور y ها انتقال می‌دهیم. اگر $k > 0$ باشد، انتقال در جهت مثبت (بالا) و اگر $k < 0$ باشد، انتقال در جهت منفی (پایین) است.

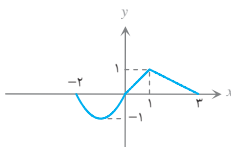
توجه: در اثر انتقال عمودی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

۲ انتقال افقی: برای رسم نمودار تابع $f(x+k)$ کافی است نمودار تابع $f(x)$ را $|k|$ واحد در امتداد محور x ها انتقال دهیم. اگر $k > 0$ باشد، انتقال در جهت منفی (چپ) و اگر $k < 0$ باشد، انتقال در جهت مثبت (راست) است.

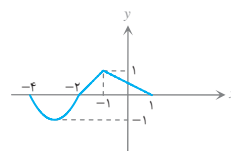
توجه: در اثر انتقال افقی برد تغییر نمی‌کند؛ اما دامنه تغییر می‌کند.

تست: نمودار تابع $y = f(x-1)$ به صورت مقابل است. مساحت ناحیه بین نمودار تابع $y = 1 + f(x+1)$ ، محورهای مختصات و خط $x = 1$ کدام است؟

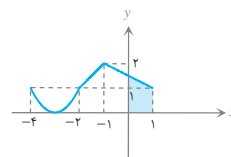

$$\begin{aligned} & \frac{5}{2} \quad (2) & \frac{3}{2} \quad (1) \\ & \frac{5}{2} + \frac{\pi}{2} \quad (4) & \frac{3}{2} + \frac{\pi}{2} \quad (3) \end{aligned}$$

حل: گزینه **۲** اگر نمودار $f(x-1)$ را دو واحد به چپ انتقال دهیم، نمودار $f((x+2)-1) = f(x+1)$ حاصل می‌شود:

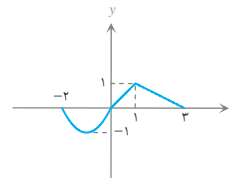
حال نمودار را یک واحد به بالا منتقل می‌کنیم تا نمودار $y = f(x+1) + 1$ به دست آید. مساحت ناحیه مطلوب برابر است با:

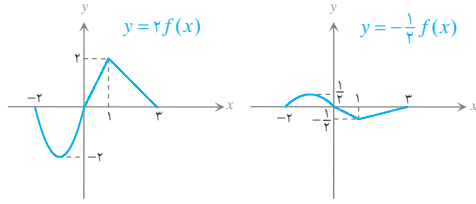

$$S = \frac{(1 + \frac{3}{2}) \times 2}{2} = \frac{5}{2}$$

انبساط و انقباض

فرض کنید نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل داده شده است.

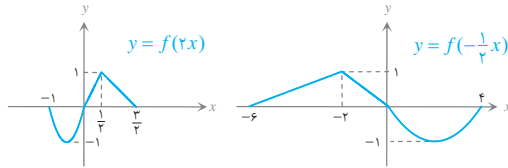
۱ انبساط و انقباض عمودی: برای رسم نمودار تابع $y = kf(x)$ ، کافی

است عرض نقاط نمودار $y = f(x)$ را در k ضرب کنیم. در این صورت اگر $|k| > 1$ نمودار منبسط می‌شود و اگر $|k| < 1$ نمودار منقبض می‌شود.

نتیجه برای رسم نمودار $y = -f(x)$ کافی است نمودار $y = f(x)$ را

نسبت به محور x ها قرینه کنیم.

توجه در اثر انبساط و انقباض عمودی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

۲ انبساط و انقباض افقی: برای رسم نمودار $y = f(kx)$ ، کافی است

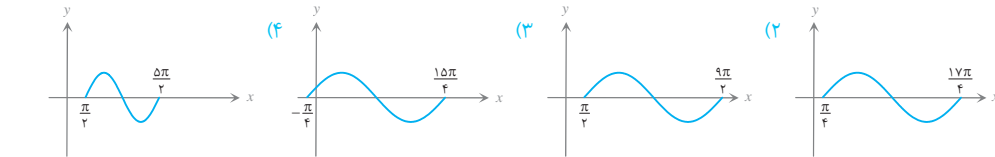
طول نقاط نمودار $y = f(x)$ را در $\frac{1}{k}$ ضرب کنیم؛ در این صورت اگر $|k| > 1$ نمودار منقبض می‌شود و اگر $|k| < 1$ نمودار منبسط می‌شود.

نتیجه برای رسم نمودار $y = f(-x)$ ، کافی است نمودار $y = f(x)$

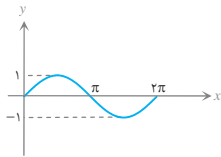
را نسبت به محور y ها قرینه کنیم.

توجه در اثر انبساط و انقباض افقی برد تغییر نمی‌کند؛ اما دامنه تغییر می‌کند.

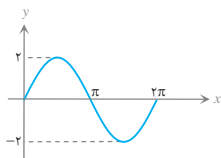
تست: قسمتی از نمودار تابع $y = 2 \sin\left(\frac{x}{4} - \frac{\pi}{4}\right)$ کدام است؟

حل: گزینه **۲** نمودار $f(x) = \sin x$ مطابق شکل مقابل است:

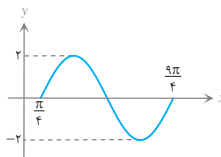

نمودار $g(x) = 2f(x) = 2 \sin x$ را با انبساط عمودی نمودار $y = f(x)$ رسم می‌کنیم.

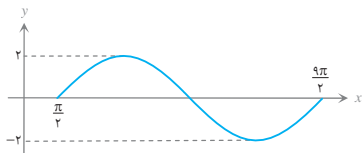
حال کافی است نمودار $g(x)$ را $\frac{\pi}{4}$ به راست منتقل کنیم. در این صورت:

$$y = g\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = 2 \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = h(x)$$

اکنون نمودار را در راستای محور x ها دو برابر منبسط می‌کنیم:

$$y = h\left(\frac{1}{2}x\right) = 2 \sin\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4}\right)$$

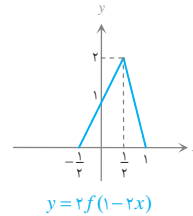
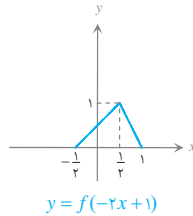
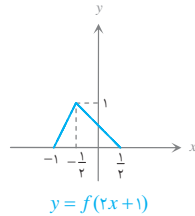
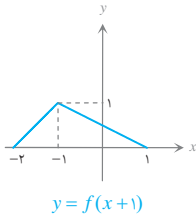
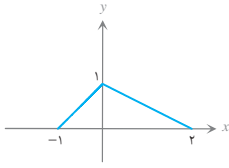

تست: اگر نمودار $y = f(x)$ به صورت مقابل باشد، مساحت ناحیه بین نمودار $y = -2f(1-2x)$ ، محور x

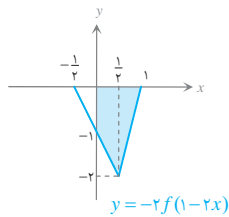
ها و محور y ها و خط $x = 1$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{5}{2}$

حل: گزینه ۱ نمودار را مرحله به مرحله رسم می کنیم:

مساحت ناحیه مورد نظر برابر است با:

$$S = \frac{(1+2) \times \frac{1}{2}}{2} + \frac{\frac{1}{2} \times 2}{2} = \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$$

تست: اگر نقطه (a, b) روی نمودار $y = f(x)$ باشد، کدام نقطه روی نمودار $y = 3f(1-2x)$ قرار دارد؟

- (۱) $(1-2a, \frac{b}{3})$ (۲) $(\frac{1-a}{2}, \frac{b}{3})$ (۳) $(\frac{1-a}{2}, 3b)$ (۴) $(1-2a, 3b)$

حل: گزینه ۳ نقطه (a, b) روی نمودار $y = f(x)$ است؛ پس $f(a) = b$ ؛ بنابراین:

$$1-2x = a \Rightarrow x = \frac{1-a}{2}$$

$$y = 3f(1-2(\frac{1-a}{2})) = 3f(a) = 3b$$

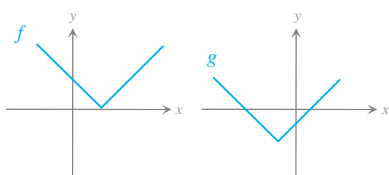
در این صورت به ازای $x = \frac{1-a}{2}$ داریم:

پس نقطه $(\frac{1-a}{2}, 3b)$ روی نمودار $y = 3f(1-2x)$ قرار دارد.

راه دوم: نمودار $y = 3f(1-2x)$ همان نمودار $y = f(x)$ است که یک واحد به چپ منتقل شده و سپس نسبت به محور y قرینه شده است و آنگاه در راستای محور x ها دو برابر منقبض شده و در نهایت در راستای محور y سه برابر منبسط شده است؛ پس:

$$(a, b) \Rightarrow (a-1, b) \Rightarrow (1-a, b) \Rightarrow (\frac{1-a}{2}, 3b)$$

پرسش‌های سطح ساده

۱. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x) = a + f(x+b)$ به صورت مقابل است. کدام گزینه

زیر صحیح است؟

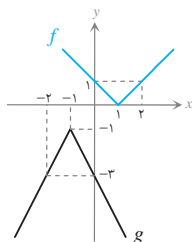
- (۱) $a > 0$ و $b > 0$ (۲) $a > 0$ و $b < 0$
 (۳) $a < 0$ و $b < 0$ (۴) $a < 0$ و $b > 0$

۲. نمودار تابع $y = 2f(\frac{1}{3}x)$ چگونه از روی نمودار تابع $y = f(x)$ به دست می‌آید؟

- (۱) انقباض افقی و انقباض عمودی (۲) انقباض افقی و انبساط عمودی
 (۳) انبساط افقی و انقباض عمودی (۴) انبساط افقی و انقباض عمودی

۳. از انقباض افقی نمودار $y = \cos x$ در راستای محور x ها، نمودار کدام تابع زیر به دست می‌آید؟

- (۱) $\cos 2x$ (۲) $\cos \frac{1}{3}x$ (۳) $2 \cos x$ (۴) $\frac{1}{2} \cos x$

۴. با توجه به نمودار مقابل، ضابطه g کدام است؟

- (۱) $2f(x-2) - 1$
 (۲) $\frac{1}{2}f(x-2) - 1$
 (۳) $-\frac{1}{2}f(x+2) - 1$
 (۴) $-2f(x+2) - 1$

۵. نمودار تابع $y = 2 - |x|$ را دو واحد به راست و یک واحد به پایین انتقال داده، سپس در راستای محور x ها دو برابر منقبض می‌کنیم.

مجموع طول نقاط تلاقی نمودار حاصل با محور x ها کدام است؟

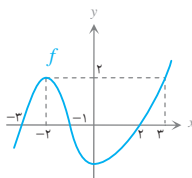
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶. اگر (x_0, y_0) یک نقطه دلخواه از نمودار تابع $y = f(x)$ باشد کدام نقطه زیر، یک نقطه از نمودار تابع $y = 2f(3x)$ است؟

- (۱) $(\frac{x_0}{3}, \frac{y_0}{2})$ (۲) $(\frac{x_0}{3}, 2y_0)$ (۳) $(3x_0, \frac{y_0}{2})$ (۴) $(3x_0, 2y_0)$

۷. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است. مجموع صفرهای تابع $y = f(1+2x) - 2$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) -1 (۴) -3

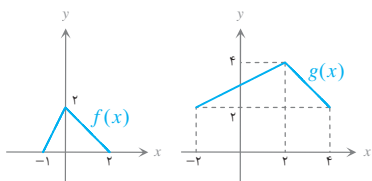
۸. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دامنه دو تابع $y = f(x)$ و $y = 2f(x) + 3$ یکسان است.
 (۲) برد دو تابع $y = f(x)$ و $y = f(3x-2)$ یکسان است.
 (۳) دامنه تابع $y = f(x)$ زیرمجموعه دامنه تابع $y = f(2x)$ است.
 (۴) برد تابع $y = f(x)$ زیرمجموعه برد تابع $y = 2f(x)$ است.

۹. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x) = 2 - af(1+bx)$ به صورت مقابل است. حاصل

$a + b$ کدام است؟

- (۱) -0.5 (۲) -1.5
 (۳) -3 (۴) -1

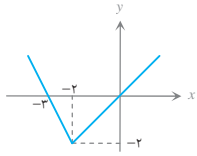

۱۰. اگر $S_1(2, 3)$ رأس سهمی $y = f(x)$ و $S_2(\alpha, \beta)$ رأس سهمی $y = 2 - 3f(1+x)$ باشد، حاصل $\alpha\beta$ کدام است؟

- (۱) -۴ (۲) -۲۱ (۳) -۶ (۴) -۷

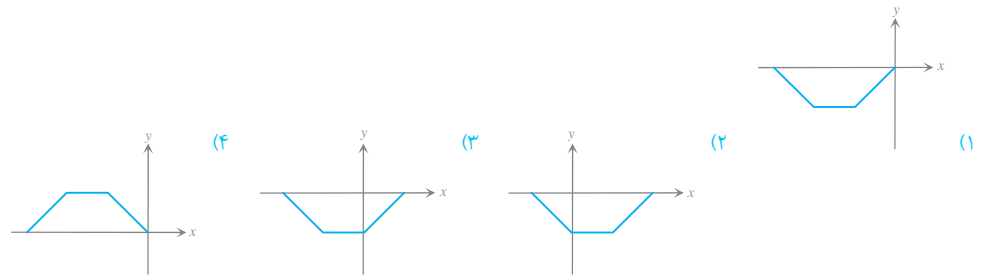
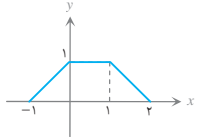
پرش های سطح متوسط

۱۱. نمودار تابع $f(x)$ به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = f(x+1) - 3$ محور x ها را در دو نقطه با طول α و β قطع می کند. حاصل $\alpha + \beta$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{5}{2}$ (۲) $-\frac{7}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۲. اگر نمودار $y = f(x)$ مطابق شکل باشد، نمودار $y = -f(1-x)$ کدام است؟

۱۳. نمودار تابع $y = |x|$ را سه واحد به راست منتقل می کنیم و سپس نسبت به محور x ها قرینه می کنیم و آن را پنج واحد به بالا منتقل می کنیم. مساحت بین نمودار جدید و نمودار اولیه چقدر است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۶ (۴) ۱۲

۱۴. دامنه و برد تابع $y = f(x+1)$ به ترتیب $[1, 4]$ و $[-2, 1]$ است. اگر دامنه و برد تابع $f(x) + 1$ برابر D و R باشد، $D \cap R$ کدام است؟

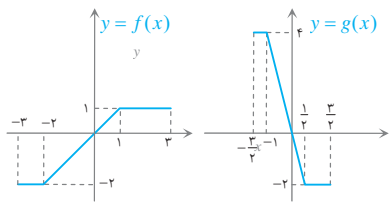
- (۱) $[2, \frac{7}{3}]$ (۲) $[\frac{5}{3}, 3]$ (۳) $[2, 3]$ (۴) $[-1, 2]$

۱۵. نمودار تابع $y = 3|x+2|$ را دو واحد به راست منتقل کرده و سپس نسبت به محور x ها قرینه می کنیم. نمودار حاصل را حداقل چقدر به سمت بالا منتقل کنیم تا نمودار تابع اولیه را قطع کند؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۶

۱۶. فرض کنید برای هر نقطه (x_0, y_0) از نمودار تابع $f(x) = \cos x$ ، نقطه $(\frac{x_0}{\pi}, 1 - y_0)$ روی نمودار $g(x)$ باشد. ضابطه $g(x)$ کدام است؟

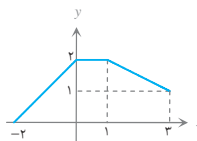
- (۱) $2 \sin^2 2x$ (۲) $2 \sin^2 x$ (۳) $2 \cos^2 2x$ (۴) $2 \cos^2 x$

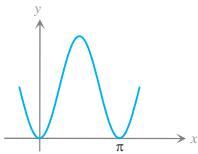
۱۷. نمودار $f(x)$ و $g(x)$ داده شده است. چه رابطه ای بین این دو برقرار است؟

- (۱) $g(x) = -\frac{1}{\pi} f(2x)$ (۲) $g(x) = -2f(\frac{1}{\pi} x)$
 (۳) $g(x) = -2f(2x)$ (۴) $g(x) = -\frac{1}{\pi} f(\frac{1}{\pi} x)$

۱۸. نمودار تابع $f(x)$ به صورت زیر است. مساحت ناحیه محدود به نمودار $y = f(|x|) - 1$ و محور x ها چقدر است؟

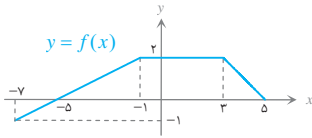

- (۱) ۸ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۳

۱۹. بخشی از نمودار تابع $y = a - 2 \cos bx$ به صورت مقابل است. حاصل $a + |b|$ کدام است؟

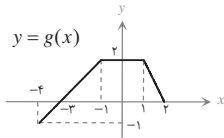
- (۱) $\frac{5}{2}$
 (۲) $\frac{3}{2}$
 (۳) 2
 (۴) 4

۲۰. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت مقابل است. اگر نقطه $A(x_0, y_0)$ روی نمودار f

باشد، متناظر با آن، کدام نقطه زیر روی نمودار g است؟

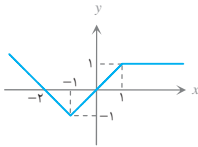
- (۱) $(\frac{1}{2}x_0 + 1, y_0)$
 (۲) $(\frac{x_0 + 1}{2}, y_0)$
 (۳) $(2x_0 + 1, y_0)$
 (۴) $(\frac{x_0 - 1}{2}, y_0)$

پرش های سطح دشوار

۲۱. فرض کنید $f(x) = |x| - 1$. در این صورت مساحت بین نمودار $f(x)$ و نمودار $y = 3 - f(x - 1)$ چقدر است؟

- (۱) 10
 (۲) 5
 (۳) 12
 (۴) 6

۲۲. اگر نمودار $y = f(x)$ مطابق شکل مقابل باشد، مساحت ناحیه بین نمودار $y = f(-|x| + 1)$ و محور x

ها در بازه $[-1, 1]$ کدام است؟

- (۱) 1
 (۲) $\frac{1}{2}$
 (۳) $\frac{3}{2}$
 (۴) 2

۲۳. برای رسم نمودار $y = f(-2x + 4)$ از روی $f(x)$ کدام ترتیب عملیات نادرست است؟

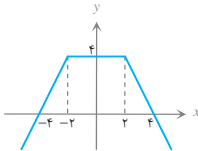
- (۱) چهار واحد انتقال به چپ، تقسیم طول نقاط بر ۲، قرینه کردن نسبت به محور y ها
 (۲) تقسیم طول نقاط بر ۲، دو واحد انتقال به چپ، قرینه کردن نسبت به محور y ها
 (۳) قرینه کردن نسبت به محور y ها، چهار واحد انتقال به راست، تقسیم طول نقاط بر ۲
 (۴) قرینه کردن نسبت به محور y ها، تقسیم طول نقاط بر ۲، دو واحد انتقال به چپ

۲۴. فرض کنید نمودار $y = f(2x)$ داده شده است. برای ترسیم نمودار $y = -f(x + 1) + 1$ انجام کدام مراحل نادرست است؟

- (۱) دو برابر انبساط افقی، یک واحد انتقال به چپ، قرینه کردن نسبت به محور x ها و یک واحد انتقال به بالا
 (۲) یک واحد انتقال به پایین، قرینه کردن نسبت به محور x ها، $\frac{1}{2}$ واحد انتقال به چپ، دو برابر انبساط افقی
 (۳) قرینه کردن نسبت به محور x ها، دو برابر انبساط افقی، یک واحد انتقال به چپ، یک واحد انتقال به بالا
 (۴) یک واحد انتقال به چپ، دو برابر انبساط افقی، قرینه کردن نسبت به محور x ها، یک واحد انتقال به بالا

۲۵. نمودار تابع $f(x)$ به صورت مقابل است. سطح محدود به منحنی $y = 2f(4x) - 1$ و محور x ها چقدر

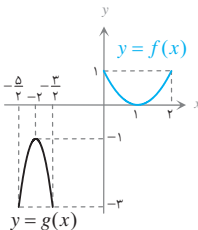
است؟

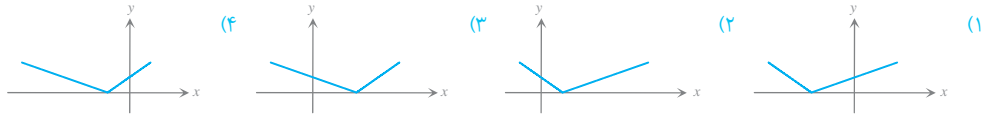
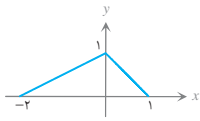
- (۱) $\frac{161}{16}$
 (۲) $\frac{161}{8}$
 (۳) $\frac{159}{16}$
 (۴) $\frac{159}{8}$

۲۶. اگر نمودار $g(x)$ از روی نمودار $f(x)$ ساخته شده باشد، چه رابطه‌ای بین این دو وجود دارد؟

- (۱) $-2f(2x + 3) - 2$
 (۲) $-2f(2x + 5) - 2$
 (۳) $-2f(2x + 3) - 1$
 (۴) $-2f(2x + 5) - 1$

۲۷. اگر نمودار $y = -f(2x) + 1$ به صورت مقابل باشد، نمودار $f(x+1)$ کدام است؟

۲۸. اگر $f(x+3) = x + \frac{4}{x}$ ، نمودار تابع $y = 2 + f(2x)$ از کدام نقطه می‌گذرد؟

- (۱) $(2, 7)$ (۲) $(1, 5)$ (۳) $(0, -\frac{4}{3})$ (۴) $(3, -2)$

۲۹. نمودار تابع $y = \sin kx$ محور x ها را در بازه $[0, \pi]$ در ۵ نقطه قطع می‌کند. حدود k کدام است؟ ($k > 0$)

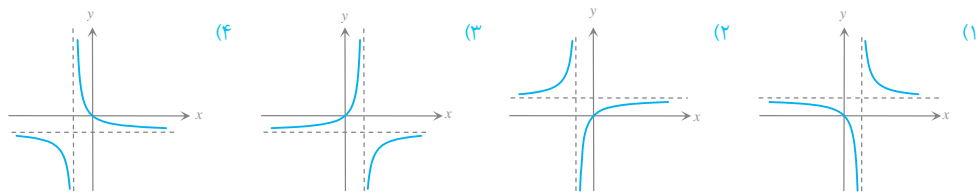
- (۱) $3 < x \leq 4$ (۲) $4 \leq k < 5$ (۳) $5 \leq k < 6$ (۴) $4 \leq k < 6$

۳۰. اگر $f(x) + g(-x) = 0$ ، آنگاه کدام گزینه درباره نمودارهای $f(x)$ و $g(x)$ صحیح است؟

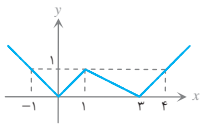
- (۱) نمودار دو تابع بر هم منطبق‌اند. (۲) نمودارها نسبت به محور y متقارن‌اند.
 (۳) نمودارها نسبت به خط $y = x$ متقارن‌اند. (۴) نمودارها نسبت به مبدأ مختصات متقارن‌اند.

پرسش‌های ترکیب سطوح

۳۱. نمودار تابع $y = 1 + \frac{1}{x-1}$ به کدام صورت زیر است؟

۳۲. اگر نمودار $y = f(x)$ مطابق شکل مقابل باشد، نمودار $y = |f(-x+1) - 2|$ خط $y = x$ را در نقطه‌ای به کدام طول قطع می‌کند؟

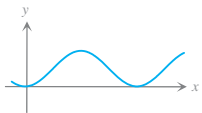
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$

- (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) در بی‌شمار نقطه قطع می‌کند.

۳۳. نمودارهای دو تابع $y = -2 \sin 2x$ و $y = 3 \cos 3x$ در فاصله $[0, \pi]$ در چند نقطه متقاطع‌اند؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۴. با فرض $f(x) = \sin x$ ، بخشی از نمودار تابع $g(x) = 1 + f(x+a)$ به صورت مقابل است. مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

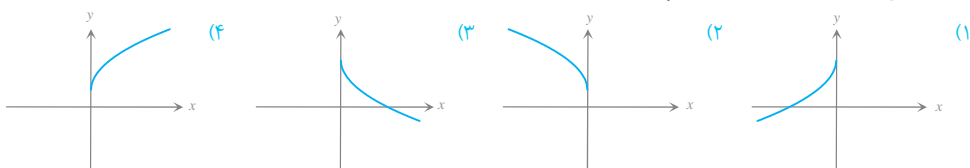

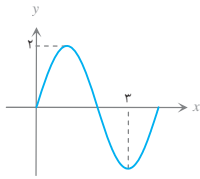
- (۱) $\frac{\pi}{2}$ (۲) $-\frac{\pi}{2}$ (۳) π (۴) $-\pi$

۳۵. اگر $f(x+2) = x^2 + 2x$ ، نمودار تابع $y = 2f(2x-3)$ از کدام نقطه می‌گذرد؟

- (۱) $(1, 6)$ (۲) $(3, 6)$ (۳) $(1, 3)$ (۴) $(3, 3)$

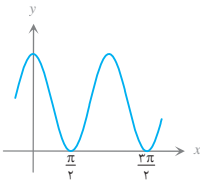
۳۶. نمودار تابع $y = 2 - \sqrt{-2x}$ به کدام صورت زیر است؟

۳۷. بخشی از نمودار تابع $y = a \cos\left(\left(\frac{1}{4} + bx\right)\pi\right)$ به صورت مقابل است. مقدار ab کدام است؟

- (۱) $1/5$ (۲) -1
(۳) $-1/5$ (۴) 1

۳۸. بخشی از نمودار تابع $y = a \cos bx + 2$ به صورت مقابل است. حاصل $a - b$ کدام است؟

- (۱) 4 یا 0 (۲) -4 یا 0
(۳) $1/5$ یا $2/5$ (۴) $-1/5$ یا $-2/5$

۳۹. اگر نمودار تابع $y = 2 - |x|$ را چهار واحد به سمت راست و سه واحد به سمت پایین منتقل کنیم، طول نقطه تقاطع تابع جدید با تابع اولیه کدام است؟

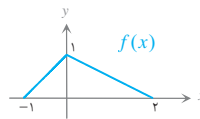
- (۱) 3 (۲) $3/5$ (۳) 4 (۴) $4/5$

۴۰. دامنه و برد تابع $y = f(x)$ به ترتیب برابر $[1, 2]$ و $[-1, 3]$ است. دامنه و برد تابع $y = 2f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right) - 1$ چند عضو صحیح مشترک دارند؟

- (۱) 8 (۲) 5 (۳) 4 (۴) 6

۴۱. از برخورد نمودار $f(x) = |x|$ و $g(x) = a + bf(x)$ یک مستطیل به وجود می‌آید. در این صورت کدام صحیح است؟

- (۱) $a > 0, b > 0$ (۲) $a > 0, b < 0$ (۳) $a < 0, b < 0$ (۴) $a < 0, b > 0$

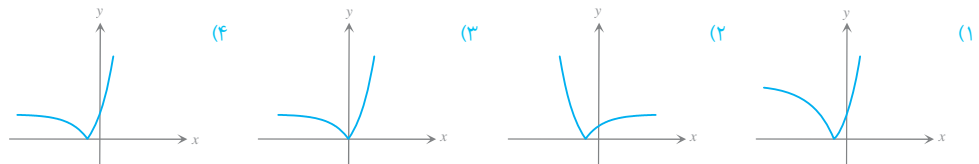
۴۲. نمودار تابع f به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = f(1 - 2x)$ را در چند نقطه قطع می‌کند؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) هیچ

۴۳. با فرض $f(x) = 2^{2x+1} - 1$ دامنه تابع $y = \sqrt{xf\left(\frac{x}{4} - 1\right)}$ کدام است؟

- (۱) $\mathbb{R} - (0, 1)$ (۲) $(-\infty, 0]$ (۳) $[0, +\infty)$ (۴) \mathbb{R}

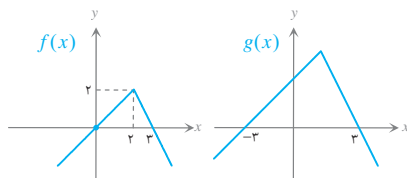
۴۴. نمودار تابع $y = |2^{2x+1} - 1|$ کدام است؟

۴۵. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x) = a + f(x + b)$ به صورت مقابل است. حاصل

$2a + b$ کدام است؟

- (۱) 3 (۲) 4
(۳) 5 (۴) 6

بخش پذیری و تقسیم

قضیه تقسیم: اگر $f(x)$ و $p(x)$ چندجمله‌ای باشند و درجه $p(x)$ از صفر بزرگ‌تر باشد، آنگاه توابع چندجمله‌ای منحصر به فرد $q(x)$ و $r(x)$ وجود دارد؛ به طوری که:

$$f(x) = p(x)q(x) + r(x)$$

که در آن درجه $r(x)$ از درجه $p(x)$ کمتر است.

توجه ۱: در تقسیم $f(x)$ بر $p(x)$ ، چندجمله‌ای $f(x)$ را مقسوم، $p(x)$ را مقسوم‌علیه، $q(x)$ را خارج قسمت و $r(x)$ را باقی‌مانده می‌نامند.

توجه ۲: اگر $r(x) = 0$ باشد، گفته می‌شود $f(x)$ بر $p(x)$ بخش پذیر است.

به عنوان مثال:

$$\begin{array}{r} 2x^3 + 3x^2 - 5x + 2 \\ \underline{2x^3 - x^2} \\ 3x^2 + x^2 - 5x + 2 \\ \underline{3x^2 - 3x} \\ x^2 - 2x + 2 \\ \underline{x^2 - 1} \\ -2x + 3 \end{array}$$

$$2x^3 + 3x^2 - 5x + 2 = (x^2 - 1)(2x^2 + 3x + 1) + (-2x + 3)$$

اگر $p(x)$ چندجمله‌ای درجه یک $ax + b$ باشد، درجه باقی‌مانده صفر است و در واقع یک عدد خواهد بود و داریم:

$$f(x) = (ax + b)q(x) + r$$

$$f\left(-\frac{b}{a}\right) = 0 \times q\left(-\frac{b}{a}\right) + r \Rightarrow r = f\left(-\frac{b}{a}\right)$$

رابطه فوق همواره برقرار است؛ از جمله به ازای $x = -\frac{b}{a}$ ؛ در این صورت:

نتیجه ۱: باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $ax + b$ برابر $r = f\left(-\frac{b}{a}\right)$ است.

تست: اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^3 + ax^2 + 11x - 6$ بر $x + 1$ برابر -24 باشد، مجموع ریشه‌های معادله $f(x) = 0$ کدام است؟

$$1 \quad 1) \quad 6 \quad 2) \quad 5 \quad 3) \quad 4 \quad 4)$$

حل: گزینه ۲ باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x + 1$ برابر $f(-1)$ است؛ پس:

$$f(-1) = -1 + a - 11 - 6 = -24 \Rightarrow a = -6 \Rightarrow f(x) = x^3 - 6x^2 + 11x - 6$$

ملاحظه می‌شود که $f(1) = 0$ ؛ پس $f(x)$ بر $x - 1$ بخش پذیر است:

$$f(x) = (x - 1)(x^2 - 5x + 6) = (x - 1)(x - 2)(x - 3) = 0 \Rightarrow x = 1, 2, 3$$

مجموع ریشه‌های معادله برابر ۶ است.

توجه ۲: اگر $f(x)$ بر $p_1(x)p_2(x)$ بخش پذیر باشد، بر $p_1(x)$ و $p_2(x)$ نیز بخش پذیر است.

تست: اگر $f(x) = ax^3 + bx^2 + x + c$ بر $x^2 - 5x + 6$ بخش پذیر باشد و باقی‌مانده تقسیم آن بر $x - 1$ برابر ۴ باشد، $a + b - c$ کدام است؟

$$-9 \quad 1) \quad -11 \quad 2) \quad 3 \quad 3) \quad 11 \quad 4)$$

حل: گزینه ۱ $f(x)$ بر $(x - 2)(x - 3)$ بخش پذیر است؛ پس بر $x - 2$ و $x - 3$ بخش پذیر است و داریم:

$$f(2) = 0 \Rightarrow 8a + 4b + 2 + c = 0 \Rightarrow 8a + 4b + c = -2$$

$$f(3) = 0 \Rightarrow 27a + 9b + 3 + c = 0 \Rightarrow 27a + 9b + c = -3$$

$$f(1) = 4 \Rightarrow a + b + 1 + c = 4 \Rightarrow a + b + c = 3$$

باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ برابر $f(1)$ است؛ پس:

پس داریم:

$$\begin{cases} 8a + 4b + c = -2 \\ 27a + 9b + c = -3 \\ a + b + c = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 19a + 5b = -1 \\ 26a + 8b = -6 \end{cases} \Rightarrow a = 1, \quad b = -4, \quad c = 6 \Rightarrow a + b - c = -9$$

نکته اگر $f(x)$ بر $ax+b$ و $cx+d$ بخش پذیر باشد، بر $(ax+b)(cx+d)$ نیز بخش پذیر است؛ مشروط بر آنکه $\frac{b}{a} \neq \frac{d}{c}$.

تست: عبارت $f(x) = x^r + ax + b$ بر $(x-1)^2$ بخش پذیر است، $2a+b$ کدام است؟

(۱) -۳ (۲) -۴ (۳) -۵ (۴) -۶

حل: گزینه (۲) $f(x)$ بر $x-1$ بخش پذیر است؛ پس:

$$f(1) = 0 \Rightarrow 1 + a + b = 0 \Rightarrow b = -a - 1 \Rightarrow f(x) = x^r + ax - a - 1 = (x^r - 1) + (ax - a)$$

$$\Rightarrow f(x) = (x-1)(x^r + x + 1) + a(x-1) = (x-1) \underbrace{(x^r + x + 1 + a)}_{g(x)}$$

اگر $f(x)$ بر $(x-1)^2$ بخش پذیر باشد، باید $g(x)$ نیز بر $x-1$ بخش پذیر باشد؛ یعنی:

$$g(1) = 0 \Rightarrow 3 + a = 0 \Rightarrow a = -3 \Rightarrow b = -a - 1 = 2 \Rightarrow 2a + b = -4$$

مثال: باقی مانده تقسیم $f(x) = x^n - a^n$ را بر $x-a$ بیابید.

$$x - a = 0 \Rightarrow x = a \Rightarrow r(x) = a^n - a^n = 0$$

حل:

پس: $x^n - a^n$ بر $x-a$ بخش پذیر است.

می توان نشان داد:

$$x^n - a^n = (x-a)(x^{n-1} + x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 + \dots + a^{n-1}) ; n \in \mathbb{N}$$

$$x^n - a^n = (x+a)(x^{n-1} - x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 - \dots - a^{n-1}) ; n \text{ زوج}$$

$$x^n + a^n = (x+a)(x^{n-1} - x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 - \dots + a^{n-1}) ; n \text{ فرد}$$

به عنوان مثال:

$$x^7 - 27 = x^7 - 3^3 = (x-3)(x^4 + 3x + 9)$$

$$x^5 - y^5 = (x-y)(x^4 + x^3y + xy^3 + y^4)$$

$$x^5 - 16 = (x+2)(x^4 - 2x^3 + 4x^2 - 8)$$

$$x^5 + 32y^5 = x^5 + (2y)^5 = (x+2y)(x^4 - 2x^3y + 4x^2y^2 - 8xy^3 + 16y^4)$$

تست: عبارت $x^{2f} + 1$ بر کدام عبارت بخش پذیر است؟

(۱) $x^{12} + 1$ (۲) $x^3 + 1$ (۳) $x^6 + 1$ (۴) $x^4 + 1$

حل: گزینه (۴) $x^{2f} + 1 = (x^{12})^f + 1^f$

این عبارت بر $x^{12} + 1$ بخش پذیر نیست؛ چون ۲ زوج است.

$$x^{2f} + 1 = (x^6)^f + 1^f = (x^6)^f + 1^f$$

به همین ترتیب بر $x^3 + 1$ و $x^6 + 1$ بخش پذیر نیست؛ اما:

$$x^{2f} + 1 = (x^4)^f + 1^f$$

این عبارت بر $x^4 + 1$ بخش پذیر است.

تست: عدد $2^{20} - 1$ بر کدام عدد زیر بخش پذیر نیست؟

(۱) ۱۵ (۲) ۱۷ (۳) ۳۱ (۴) ۳۳

حل: گزینه (۲) $2^{20} - 1 = (2^4)^5 - 1^5$

پس این عدد بر $2^4 - 1 = 15$ بخش پذیر است و چون ۵ زوج نیست بر $2^4 + 1 = 17$ بخش پذیر نیست. حال دقت کنید که:

$$2^{20} - 1 = (2^5)^4 - 1^4$$

چون ۴ زوج است این عدد بر $2^5 \pm 1$ یعنی ۳۱ و ۳۳ بخش پذیر است.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس سوم

پرسش‌های سطح ساده

۹۱. چندجمله‌ای $f(x) = x^6 + ax^5 - 3x + 2a$ بر $x + 1$ بخش پذیر است. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ کدام است؟

- ۳ (۱) ۶ (۲) -۸ (۳) -۱۴ (۴)

۹۲. چندجمله‌ای $f(x) = x^5 + ax^4 + bx^3 - 3x + 1$ بر $x^2 - 1$ بخش پذیر است. حاصل ab کدام است؟

- ۲ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴)

۹۳. اگر $f(2x+1)$ بر $x - 1$ بخش پذیر باشد، $f(2x-1)$ بر کدام عبارت بخش پذیر است؟

- $x - 1$ (۱) $x - 2$ (۲) $x + 1$ (۳) $x + 2$ (۴)

۹۴. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $2x - x^2$ برابر $3x - 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $f(3x + 5)$ بر $x + 1$ چقدر است؟

- ۶ (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۹۵. اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 9$ برابر $9x + 3$ و بر $x - 3$ برابر r_1 و بر $x + 3$ برابر r_2 باشد، $r_1 + r_2$ کدام است؟

- ۳ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

۹۶. چندجمله‌ای $f(x) = x^3 + ax^2 + bx^2 - 4$ بر $x^2 - x - 2$ بخش پذیر است. حاصل $a + b$ کدام است؟

- ۱ (۱) -۳ (۲) ۳ (۳) -۱ (۴)

۹۷. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 4$ برابر ۷ است. باقی‌مانده تقسیم $2f(x)$ بر $x - 2$ کدام است؟

- ۷ (۱) ۱۴ (۲) $\frac{7}{2}$ (۳) ۲۸ (۴)

۹۸. کدام عبارت بر $a^2 + b^2$ بخش پذیر است؟

- $a^{16} + b^{16}$ (۱) $a^8 + b^8$ (۲) $a^{12} + b^{12}$ (۳) $a^{18} + b^{18}$ (۴)

۹۹. اگر $Q(x)$ خارج قسمت تقسیم $x^5 + 3x^2 + 2x + 3$ بر $(x+1)^2$ باشد، مقدار $Q(1)$ کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) -۳ (۳) -۴ (۴)

۱۰۰. در خارج قسمت تقسیم $(x^6 + 3x^2 + 5x) \div (x+2)$ ضریب x کدام است؟

- ۳ (۱) ۵ (۲) ۷ (۳) ۱ (۴)

پرسش‌های سطح متوسط

۱۰۱. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر $x + 1$ و $x + 2$ به ترتیب برابر ۲ و ۴ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 + 3x + 2$ کدام است؟

- $x + 3$ (۱) $x + 6$ (۲) $-2x$ (۳) $-3x$ (۴)

۱۰۲. کدام عبارت را با $4x + 2$ یا $f(x) = x^3 + 3x^2 - 4x + 2$ جمع کنیم تا عبارت حاصل بر $x^2 - 1$ بخش پذیر باشد؟

- $3x + 5$ (۱) $3x - 5$ (۲) $-3x + 5$ (۳) $-3x - 5$ (۴)

۱۰۳. خارج قسمت تقسیم چندجمله‌ای $1 - x^{2n}$ بر $1 - x$ و $1 + x$ به ترتیب برابر $f(x)$ و $g(x)$ است. حاصل $f(1) + g(-1)$ کدام است؟

- $2n$ (۱) $4n$ (۲) $-2n$ (۳) صفر (۴)

۱۰۴. اگر $f(x)$ بر $x^2 - 9$ بخش پذیر باشد، باقی‌مانده تقسیم $f(2x + 1)$ بر $x + 2$ چقدر است؟

- ۱ (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) صفر (۴)

۱۰۵. اگر چندجمله‌ای $f(x + 2)$ بر $x - 3$ بخش پذیر باشد، چندجمله‌ای $f(1 - 2x)$ بر کدام گزینه زیر بخش پذیر است؟

- $x - 1$ (۱) $3 - 2x$ (۲) $5 - 2x$ (۳) $x + 2$ (۴)

۱۰۶. باقی‌مانده عبارت $(x + 1)(x + 2)(x + 3) + 1$ بر $f(x) = x^2 + 3x$ کدام است؟

- $2x + 7$ (۱) $2x - 7$ (۲) $-2x + 7$ (۳) $-2x - 7$ (۴)

۱۰۷. خارج قسمت تقسیم عبارت $x^3 - 3x^2 - 2x + 1$ بر $(x-1)^2(x-2) + x^3 - 3x^2$ به ازای $x=1$ کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۰۸. عبارت $x^2 + 4$ را به شکل ضرب $x^2 - 2x + m$ و $q(x)$ نوشته ایم. $q(2) + m$ کدام است؟

- ۱۲ (۱) ۱۰ (۲) ۸ (۳) ۶ (۴)

۱۰۹. عبارت $x^{18} - y^{12}$ بر کدام عبارت بخش پذیر نیست؟

- ۱ (۱) $x^9 - y^6$ ۲ (۲) $x^6 + y^4$ ۳ (۳) $x^3 + y^4$ ۴ (۴) $x^3 - y^2$

۱۱۰. باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 3x + 2$ و $x^2 + 3x + 2$ به ترتیب برابر $x - 3$ و $x + 3$ است. باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 1$ کدام است؟

- ۱ (۱) $2x - 4$ ۲ (۲) $2x + 4$ ۳ (۳) $-2x$ ۴ (۴) $-3x$

پرسش های سطح دشوار

۱۱۱. اگر $f(x)$ یک تابع خطی باشد و چندجمله ای $f(x) + 3x^2 - x^5$ بر $x^2 - 4$ بخش پذیر باشد، مقدار $f(1)$ چقدر است؟

- ۸ (۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۴ (۴)

۱۱۲. با فرض $f(x) = x^2 + 2x - 3$ باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $f(f(x))$ کدام است؟

- ۱ (۱) $x - 3$ ۲ (۲) -3 ۳ (۳) $2x - 3$ ۴ (۴) 9

۱۱۳. مقدار خارج قسمت تقسیم $x^8 - 256$ بر $x^2 - 4$ به ازای $x = 2$ کدام است؟

- ۱۲۸ (۱) ۲۵۶ (۲) ۵۱۲ (۳) ۱۰۲۴ (۴)

۱۱۴. اگر $x^2 - 2x - 3$ یکی از عوامل تجزیه چندجمله ای $f(x) = x^3 - 3x^2 + ax^2 + bx + 6$ باشد، یکی دیگر از عوامل تجزیه این چندجمله ای کدام است؟

- ۱ (۱) $x - 2$ ۲ (۲) $x + 2$ ۳ (۳) $x + 6$ ۴ (۴) $x - 6$

۱۱۵. باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ و $x^2 - 4$ به ترتیب برابر 2 و $x + 1$ است. باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $(x-1)(x^2 - 4)$ کدام است؟

- ۱ (۱) $3x - 1$ ۲ (۲) $x^2 + 1$ ۳ (۳) $x^2 + 2x - 1$ ۴ (۴) $x + 1$

۱۱۶. اگر عبارت $x(x+1)^2$ بر عبارت $ax^2 + bx + 2$ بخش پذیر باشد، $2a + 3b$ کدام است؟

- ۶ (۱) ۱۲ (۲) ۸ (۳) ۱۶ (۴)

۱۱۷. اگر چندجمله ای $f(x) = x^5 + 3x^3 + ax^2 + bx + 1$ بر $(x-1)^2$ بخش پذیر باشد، حاصل $a - b$ کدام است؟

- ۵ (۱) ۲۳ (۲) ۱۸ (۳) ۱۳ (۴)

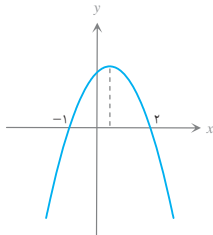
۱۱۸. نمودار سهمی $f(x)$ به صورت مقابل است. باقی مانده تقسیم $3 - xf(x) + x^2$ بر $f(x)$ کدام است؟

- ۱ (۱) $3x + 1$

- ۲ (۲) $2x + 9$

- ۳ (۳) $5x + 3$

- ۴ (۴) $4x - 1$

۱۱۹. چندجمله ای درجه سوم $f(x)$ بر $x + 1$ بخش پذیر است. اگر باقی مانده تقسیم آن بر $x - 1$ ، $x - 2$ و $x - 3$ برابر 48 باشد، $f(0)$ کدام است؟

- ۱۲ (۱) -12 (۲) 36 (۳) -36 (۴)

۱۲۰. اگر $x^2 + 6x + 4$ بر $x^2 + ax + b$ بخش پذیر باشد، حاصل ab کدام است؟

- ۱ (۱) ± 24 ۲ (۲) ± 32 ۳ (۳) ± 18 ۴ (۴) ± 16

پرسش های ترکیب سطوح

۱۲۱. باقی مانده تقسیم $f(x) = x^5 + 3x^3 - 2x^2 - x + 7$ بر $x^2 - 1$ کدام است؟

- ۱ (۱) 8 ۲ (۲) $3x + 5$ ۳ (۳) $5x + 6$ ۴ (۴) $2x + 6$

۱۲۲. اگر باقی‌مانده تقسیم $mx^2 + 3x + 2$ بر $x - 1$ برابر ۳ باشد، باقی‌مانده تقسیم آن بر $x + 1$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۵

۱۲۳. در چندجمله‌ای $f(x)$ رابطه $f(1) = f(2) = 2$ برقرار است. چندجمله‌ای $f(x) - 2$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟

- (۱) $x^2 - 4$ (۲) $x^2 - 1$ (۳) $x^2 - 3x + 2$ (۴) $x^2 + 3x + 2$

۱۲۴. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ و $x - 2$ به ترتیب بر ۲ و ۳ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $2x^2 - 6x + 4$ کدام است؟

- (۱) $x + 1$ (۲) $2x + 1$ (۳) $x + 2$ (۴) $2x + 3$

۱۲۵. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 1$ برابر $x + 2$ است. باقی‌مانده تقسیم $xf(x) + 3x^2 - 1$ بر $x^2 - 1$ کدام است؟

- (۱) $x + 2$ (۲) $x + 3$ (۳) $2x + 4$ (۴) $2x + 5$

۱۲۶. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 5x + 6$ برابر $3x - 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $xf(1-x) - x^2$ بر $x + 1$ است؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۶ (۴) -۶

۱۲۷. باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^6 + ax^5 + bx + 2$ بر $x^2 - x - 2$ برابر $x - 3$ است. مقدار $f(-1)$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۲ (۳) -۳ (۴) ۵

۱۲۸. چندجمله‌ای $f(x) = x^6 + x^3 + x - 1$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟

- (۱) $x^2 - 1$ (۲) $x^2 + x + 1$ (۳) $x^2 + x - 1$ (۴) $x^2 - x + 1$

۱۲۹. اگر $q(x)$ خارج‌قسمت تقسیم $f(x) = x^5 - 3x^4 + 4x + 1$ بر $x - 1$ باشد، باقی‌مانده تقسیم $q(x)$ بر $x + 1$ کدام است؟

- (۱) -۱۰ (۲) ۵ (۳) ۱۰ (۴) -۵

۱۳۰. باقی‌مانده تقسیم $f(x) = 2x^3 - 3x + 1$ بر $2x + 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x^2) - 1$ بر $2x^2 - 1$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $2x$ (۳) $2x + 1$ (۴) $2x - 1$

۱۳۱. چندجمله‌ای $f(x) = x^3 + ax^2 + 1$ بر $x - 1$ بخش‌پذیر است. مجموع ریشه‌های معادله $\frac{f(x)}{x-1} = 0$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۳ (۴) -۳

۱۳۲. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x) = x^3 - 2x - 3$ بر $x^2 - 2x - 3$ برابر $3x + 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x+2) - f(x-2)$ بر $x - 1$ کدام است؟

- (۱) -۱۲ (۲) ۸ (۳) -۸ (۴) ۱۲

۱۳۳. اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 - 1$ برابر ۴ باشد، باقی‌مانده تقسیم $f(x^3)$ بر $x^2 + x + 1$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) $4x$ (۳) $4x - 1$ (۴) $4x + 1$

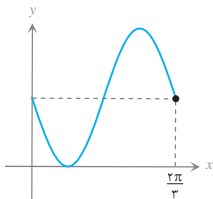
۱۳۴. اگر $f(x) = (x+1)^3 + ax + b$ بر $x - 1$ بخش‌پذیر باشد و باقی‌مانده تقسیم آن بر $x + 2$ برابر ۳ باشد، مقدار $f(0)$ کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۲ (۳) -۳ (۴) -۴

۱۳۵. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x) = x^3 - 2x - 3$ بر $x^2 - 2x - 3$ برابر $4x + 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $1 + xf(x)$ بر $x - 3$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۱۳ (۳) ۱۴ (۴) ۴۰

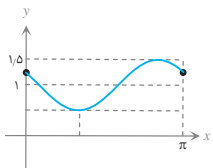
سؤالات کنکور مرتبط با فصل ۱

۱۶۶. شکل روبه‌رو قسمتی از نمودار تابع $y = 1 - \sin mx$ است. مقدار تابع در نقطه $x = \frac{7\pi}{6}$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۶

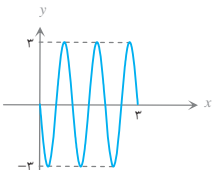
- (۱) صفر
(۲) $\frac{1}{2}$
(۳) ۱
(۴) ۲

۱۶۷. شکل روبه‌رو، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = 1 + a \sin(bx - \frac{\pi}{6})$ است. $a + b$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۵

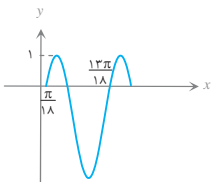
- (۱) $\frac{1}{2}$
(۲) ۱
(۳) $\frac{3}{2}$
(۴) ۲

۱۶۸. شکل مقابل، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(b\pi x)$ است. $a \cdot b$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۲

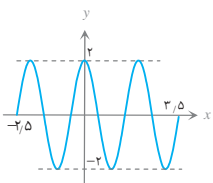
- (۱) -۶
(۲) -۳
(۳) $4/5$
(۴) ۶

۱۶۹. شکل مقابل، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a - 2 \cos(bx + \frac{\pi}{3})$ است. $a + b$ کدام است؟

داخل - ۱۳۹۵

- (۱) $\frac{1}{2}$
(۲) ۱
(۳) $\frac{3}{2}$
(۴) ۲

۱۷۰. شکل روبه‌رو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin \pi(\frac{1}{4} + bx)$ است. $a \cdot b$ کدام است؟

داخل - ۱۳۹۲

- (۱) ۲
(۲) $2/5$
(۳) ۳
(۴) $3/5$

داخل - ۱۳۸۹

۱۷۱. تابع f با ضابطه $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x} + 1 & ; x \geq 0 \\ \frac{1}{x} & ; x < 0 \end{cases}$ بر روی مجموعه اعداد حقیقی چگونه است؟

- (۱) یک‌به‌یک، نزولی
(۲) یک‌به‌یک، صعودی
(۳) یک‌به‌یک، غیریکنوا
(۴) غیریک‌به‌یک، غیریکنوا

داخل - ۱۳۹۴

۱۷۲. نمودار تابع $y = |2x - 6| - |x + 4| + x$ در یک بازه اکیداً نزولی است. ضابطه معکوس آن در این بازه کدام است؟

- (۱) $y = -x + 6; x < -4$
(۲) $y = -x + 5; x > 2$
(۳) $y = -\frac{1}{2}x + 1; -4 < x < 3$
(۴) $y = -\frac{1}{2}x + 1; -1 \leq x \leq 10$

داخل - ۱۳۸۶

۱۷۳. عبارت $x^2 + 4ax^2 + 2bx + 1$ بر $x^2 - 4$ بخش پذیر است. $a + b$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{15}{8}$
(۲) $-\frac{17}{16}$
(۳) $\frac{17}{16}$
(۴) $\frac{15}{8}$

خارج - ۱۳۹۳

۱۷۴. حاصل عبارت $\frac{t^8 - t^7 + t^6 - \dots - t + 1}{t^6 - t^3 + 1}$ ، به‌ازای $t = \frac{1 + \sqrt{17}}{2}$ کدام است؟

- (۱) ۳
(۲) ۴
(۳) ۵
(۴) ۶

۱۷۵. به ازای مقداری از a چندجمله‌ای $f(x) = x^6 + ax^3 - 8x$ بر $x + 2$ بخش پذیر است. کوچک‌ترین ریشه معادله $f(x) = 0$ کدام

داخل - ۱۳۹۴

است؟

- (۱) $1 - \sqrt{3}$ (۲) $1 - \sqrt{5}$ (۳) $-1 - \sqrt{3}$ (۴) $-1 - \sqrt{5}$

خارج - ۱۳۸۷

۱۷۶. اگر یکی از ریشه‌های معادله $x(ax^2 - x - 5) = 2$ برابر ۲ باشد، مجموع دو ریشه دیگر آن کدام است؟

- (۱) -2 (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۷۷. اگر عبارت $x^{2n+1} + 2x^{2n} + x^5 - 5x^3 + k$ به ازای هر عدد طبیعی n بر دوجمله‌ای $x + 2$ بخش پذیر باشد. آنگاه باقی‌مانده تقسیم

داخل - ۱۳۸۹

آن بر $x^2 - 1$ کدام است؟

- (۱) $-3x - 6$ (۲) $2x + 4$ (۳) $-2x + 1$ (۴) $3x - 4$

خارج - ۱۳۹۴

۱۷۸. اگر عبارت $x^6 + ax^2 - bx + 4$ بر $(x-1)^2$ بخش پذیر باشد، b کدام است؟

- (۱) 3 (۲) 4 (۳) 5 (۴) 6

داخل - ۱۳۹۵

۱۷۹. اگر عبارت $-ax^3 + 4x^2 - 14x + 10$ بر سه‌جمله‌ای $x^2 - 2x + 1$ بخش پذیر باشد، a کدام است؟

- (۱) 1 (۲) 2 (۳) 3 (۴) 4

۱۸۰. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $P(x)$ بر $x - 2$ و $x + 3$ به ترتیب ۱ و -4 است. باقی‌مانده تقسیم $P(x)$ بر $x^2 + x - 6$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۷

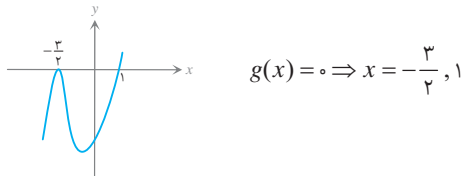
- (۱) $x - 1$ (۲) $x + 1$ (۳) $-x + 2$ (۴) $2x - 1$

پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱

راه دوم: نمودار تابع $f(1+2x) - 2$ را رسم می‌کنیم. ترتیب رسم به صورت زیر است:

$$f(x) \Rightarrow f(1+x) \Rightarrow f(1+2x) \Rightarrow f(1+2x) - 2$$

$$g(x) = f(1+2x) - 2$$

۸. گزینه ۳ $y = f(2x)$ همان $f(x)$ است که در راستای محور x ها دو برابر فشرده شده؛ پس دامنه $f(2x)$ زیرمجموعه $f(x)$ است.

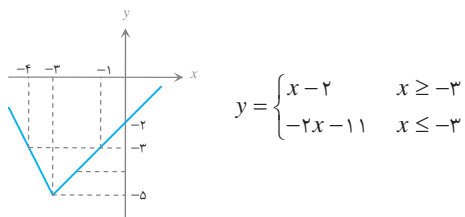
۹. گزینه ۲ طول بازه دو برابر شده و نمودار نسبت به محور y نیز قرینه شده است؛ پس $b = -\frac{1}{4}$. طول بازه برد تغییر نکرده و نمودار نسبت به محور x قرینه نشده است؛ پس $-a = 1$ ؛ یعنی $a = -1$. در این صورت $a + b = -1/5$.

۱۰. گزینه ۴ اگر نمودار $f(x)$ را یک واحد به چپ منتقل کنیم؛ سپس در راستای محور y ها ۳ برابر منبسط کرده و نسبت به محور x ها قرینه کنیم و آنگاه ۲ واحد به بالا منتقل کنیم، نمودار x ها قرینه $y = 2 - 3f(1+x)$ حاصل می‌شود؛ پس اگر (x_0, y_0) روی منحنی $y = f(x)$ باشد، نقطه $(x_0 - 1, 2 - 3y_0)$ روی منحنی $g(x) = 2 - 3f(1+x)$ قرار دارد.

$(2, 3) \in f \Rightarrow (2-1, 2-3 \times 3) \in g \Rightarrow (1, -7) \in g$

پس $\alpha = 1$ و $\beta = -7$ و $\alpha\beta = -7$ است.

۱۱. گزینه ۲ اگر نقاط $(0, 0)$ ، $(-2, -2)$ و $(-3, 0)$ را یک واحد به چپ و سه واحد به پایین انتقال دهیم به نقاط $(-1, -3)$ ، $(-5, -3)$ و $(-4, -3)$ می‌رسیم. در اثر انتقال، شیب‌ها تغییر نمی‌کنند. ضابطه تابع به دست آمده را می‌نویسیم:

$$y = \begin{cases} x-2 & x \geq -3 \\ -2x-11 & x \leq -3 \end{cases}$$

معادله $y = 0$ دارای ریشه‌های $\alpha = 2$ و $\beta = -\frac{11}{2}$ است؛ پس

$$\alpha + \beta = -\frac{7}{2}$$

۱. گزینه ۴ نمودار f به چپ انتقال یافته؛ پس $b > 0$ و سپس به پایین منتقل شده؛ پس $a < 0$.

۲. گزینه ۳ نمودار تابع $af(bx)$ با فرض $a > 1$ از انبساط عمودی و با فرض $0 < b < 1$ از انبساط افقی $f(x)$ به دست می‌آید. بنابراین نمودار $f(x)$ در راستای محور x ها سه برابر منبسط شده و در راستای محور y ها نیز دو برابر منبسط گردیده است.

۳. گزینه ۱۱ اگر $k > 1$ ، نمودار $f(kx)$ از انقباض نمودار $f(x)$ در راستای محور x ها به دست می‌آید.

هریک از گزینه‌ها به صورت زیر به دست می‌آیند.

$$\cos 2x \quad \text{انقباض در راستای محور } x \text{ ها}$$

$$\cos \frac{1}{4} x \quad \text{انبساط در راستای محور } x \text{ ها}$$

$$2 \cos x \quad \text{انبساط در راستای محور } y \text{ ها}$$

$$\frac{1}{4} \cos x \quad \text{انقباض در راستای محور } y \text{ ها}$$

۴. گزینه ۴ نمودار f دو واحد به چپ منتقل شده: $f(x+2)$

سپس نسبت به محور x ها قرینه شده: $-f(x+2)$

سپس در راستای محور y ها دو برابر منبسط شده: $-2f(x+2)$

و در نهایت در راستای محور y ها یک واحد به پایین منتقل شده: $-2f(x+2) - 1$

۵. گزینه ۲

$$2 - |x| \rightarrow 2 - |x-2| \rightarrow (2 - |x-2|) - 1 \rightarrow 1 - |2x-2|$$

بنابراین:

$$1 - |2x-2| = 0 \Rightarrow 2x-2 = \pm 1 \Rightarrow 2x = 1, 3$$

$$\Rightarrow x = \frac{1}{2}, \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} + \frac{3}{2} = 2$$

۶. گزینه ۲ برای رسم $f(3x)$ از روی $f(x)$ ، x ها بر ۳ تقسیم می‌شوند و برای رسم $2f(3x)$ ، y ها در ۲ ضرب می‌شوند. پس نقطه $(\frac{x_0}{3}, 2y_0)$ روی نمودار جدید است.

راه دوم: با مقایسه $\begin{cases} y_0 = f(x_0) \\ y = f(3x) \end{cases}$ می‌دانیم $\begin{cases} \frac{y}{2} = y_0 \\ 3x = x_0 \end{cases}$ پس $\begin{cases} x = \frac{x_0}{3} \\ y = 2y_0 \end{cases}$

۷. گزینه ۲ معادله $y = 0$ را بررسی می‌کنیم:

$$y = 0 \Rightarrow f(1+2x) - 2 = 0 \Rightarrow f(1+2x) = 2$$

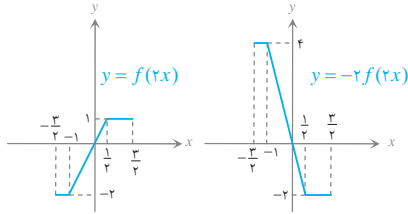
$$\Rightarrow \begin{cases} 1+2x = -2 \\ 1+2x = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{3}{2} \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow x_1 + x_2 = -\frac{1}{2}$$

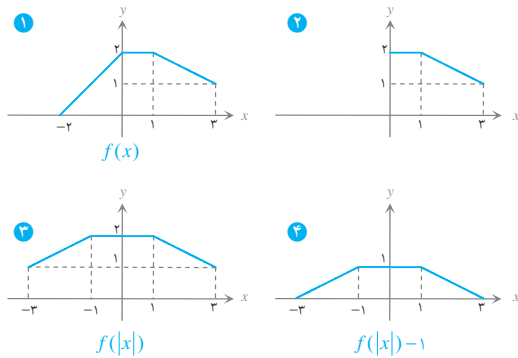
راه سوم: تبدیل x_0 به $\frac{x_0}{\pi}$ یعنی نمودار در راستای محور x ها دو برابر منقبض شده؛ پس $\cos x$ به $\cos 2x$ تبدیل می‌شود. تبدیل y به $y_0 - y_0$ ، یعنی نمودار نسبت به محور x ها قرینه شده و یک واحد به بالا منتقل شده است؛ پس:

$$y = 1 - \cos 2x \Rightarrow y = 2 \sin^2 x$$

۱۷. گزینه ۳ نمودار $f(x)$ را به $g(x)$ تبدیل می‌کنیم.

۱۸. گزینه ۲ برای رسم $f(|x|)$ ، سمت چپ نمودار $f(x)$ را حذف کرده و قرینه سمت راست آن را نسبت به محور y ها به آن اضافه می‌کنیم.

$$\frac{6+2}{\pi} \times 1 = 4 \quad \text{مساحت دوزنقه به دست آمده برابر است با:}$$

۱۹. گزینه ۴ فاصله دو مینیمم تابع $y = \cos x$ برابر 2π است؛ اما در این شکل π است؛ بنابراین نمودار دو برابر فشرده شده است؛ لذا $b = \pm 2$ ضمناً نمودار از مبدأ می‌گذرد؛ پس:

$$y(0) = 0 \Rightarrow a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow a + |b| = 2 + 2 = 4$$

۲۰. گزینه ۴ باید به دنباله الگویی باشیم که اعداد روی محور x ها، یعنی ۵ و ۳ و ۱ و -۱ و -۵ و -۷ را به اعداد ۲ و ۱ و -۱ و -۳ و -۴ تبدیل

کند. یکی از این الگوها $\frac{x-1}{\pi}$ است.

راه دوم: یکی از نقاط روی f را آزمایش می‌کنیم:

$$\begin{cases} \text{نادرست} & (\frac{5}{\pi}, 2) \in g & \text{گزینه «۱»} \\ \text{نادرست} & (2, 2) \in g & \text{گزینه «۲»} \\ \text{نادرست} & (7, 2) \in g & \text{گزینه «۳»} \\ \text{درست} & (1, 2) \in g & \text{گزینه «۴»} \end{cases}$$

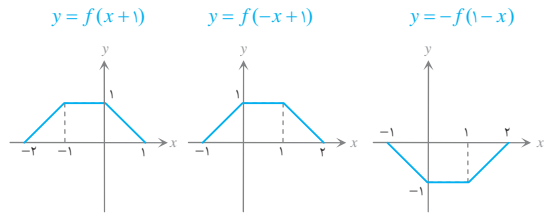
راه سوم: نمودار f را یک واحد به چپ منتقل کرده‌ایم و سپس آن را در راستای محور x ها دو برابر منقبض نموده‌ایم؛ پس:

$$f(x) \rightarrow f(x+1) \rightarrow f(2x+1) = g(x)$$

از طرفی $y_0 = f(x_0)$. اگر $2x+1 = x_0$ باشد، داریم $x = \frac{x_0-1}{\pi}$ ؛ پس:

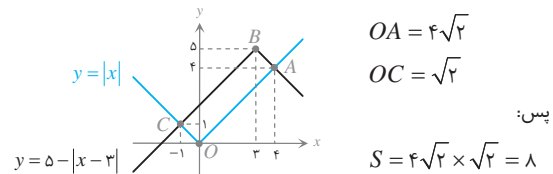
$$y_0 = f(x_0) = g\left(\frac{x_0-1}{\pi}\right)$$

۱۲. گزینه ۲

$$y = |x| \rightarrow |x-3| \rightarrow -|x-3| \rightarrow -|x-3| + 5 \quad \text{گزینه ۲}$$

با توجه به شکل:

$$OA = 4\sqrt{2}$$

$$OC = \sqrt{2}$$

پس:

$$S = 4\sqrt{2} \times \sqrt{2} = 8$$

۱۴. گزینه ۲ در تابع $f(x+1)$ محدوده تغییرات x بازه $[1, 4]$ است؛ پس:

$$1 \leq x \leq 4 \Rightarrow 2 \leq x+1 \leq 5$$

پس f برای مقادیر متعلق به بازه $[2, 5]$ تعریف شده است؛ پس:

$$2 \leq 2x-3 \leq 5 \Rightarrow 5 \leq 2x \leq 8 \Rightarrow 2.5 \leq x \leq 4$$

$$\Rightarrow D = [2.5, 4]$$

$$-2 \leq f(2x-3) \leq 1 \Rightarrow -4 \leq 2f(2x-3) \leq 2$$

$$\Rightarrow -3 \leq 2f(2x-3) + 1 \leq 3 \Rightarrow R = [-3, 3]$$

$$D \cap R = [2.5, 3]$$

پس:

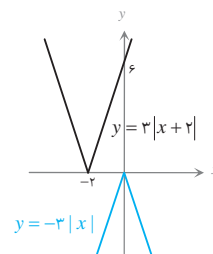
$$y = 3|x+2| \rightarrow 3|(x-2)+2| = 3|x| \rightarrow -3|x| \quad \text{گزینه ۴}$$

اگر نمودار $3|x| - 3$ را ۶ واحد به بالا

منتقل کنیم، بخشی از یک شاخه آن بر

بخشی از یک شاخه نمودار اولیه منطبق

می‌شود.

۱۶. گزینه ۲

$$\begin{cases} g\left(\frac{x_0}{\pi}\right) = 1 - y_0 \\ \cos x_0 = y_0 \Rightarrow 1 - 2 \sin^2 \frac{x_0}{\pi} = y_0 \Rightarrow 2 \sin^2 \frac{x_0}{\pi} = 1 - y_0 \end{cases}$$

$$\text{پس } g\left(\frac{x_0}{\pi}\right) = 2 \sin^2 \frac{x_0}{\pi} \text{ و در نتیجه } g(x) = 2 \sin^2 x$$

راه دوم: مختصات نقطه جدید را (x, y) فرض می‌کنیم. در این صورت:

$$\begin{cases} x = \frac{x_0}{\pi} \Rightarrow x_0 = \pi x \\ y = 1 - y_0 \Rightarrow y_0 = 1 - y \end{cases}$$

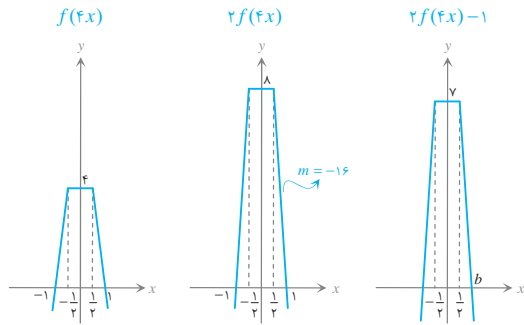
با جای گذاری در ضابطه داده شده داریم:

$$1 - y = \cos 2x \Rightarrow y = 1 - \cos 2x \Rightarrow y = 2 \sin^2 x$$

۲۵. گزینه ۱ نمودار را در راستای محور x چهار برابر فشرده می‌کنیم؛ سپس در راستای محور y دو برابر منبسط می‌کنیم و سپس یک واحد به پایین منتقل می‌کنیم.

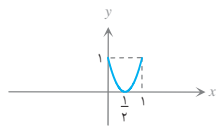

برای پیدا کردن b می‌توان با توجه به شیب خط $m = -16$ نوشت:

$$-16 = \frac{0 - 7}{b - \frac{1}{2}} \Rightarrow -16b + 8 = -7 \Rightarrow b = \frac{15}{16}$$

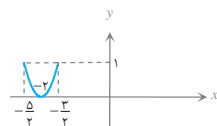
پس:

$$S = \frac{(1 + \frac{15}{16}) \times 7}{2} \times \frac{8}{16} = \frac{23 \times 7}{16} = \frac{161}{16}$$

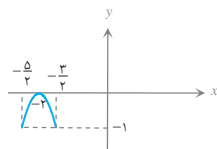
۲۶. گزینه ۴ نمودار $f(x)$ در

راستای محور x دو برابر منقبض شده است:

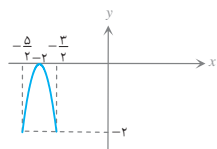
سپس نمودار $\frac{5}{2}$ واحد به چپ منتقل شده:

$$f(2(x + \frac{5}{2})) = f(2x + 5)$$

سپس نمودار نسبت به محور x ها قرینه شده:

$$-f(2x + 5)$$

سپس در راستای محور y دو برابر منبسط شده:

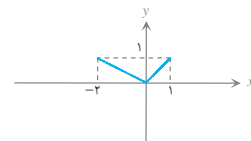
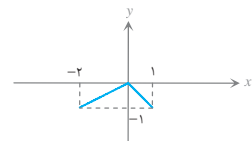
$$-2f(2x + 5)$$

و در نهایت یک واحد به پایین منتقل شده:

۲۷. گزینه ۴ نمودار داده شده را $g(x)$ می‌نامیم:

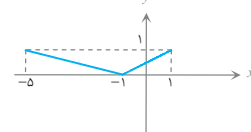
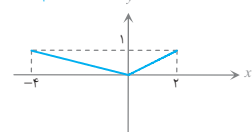
$$g(x) - 1 = -f(2x) = h(x)$$

$$-h(x) = f(2x) = i(x)$$

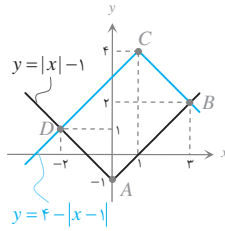
$$i(\frac{x}{2}) = f(x)$$

$$f(x+1)$$

۲۱. گزینه ۳ $y = 3 - f(x-1) = 3 - (|x-1|-1) = 4 - |x-1|$

با توجه به شکل:

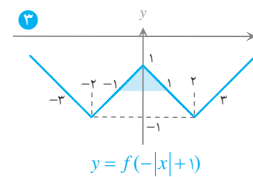
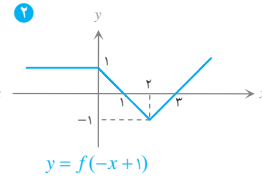
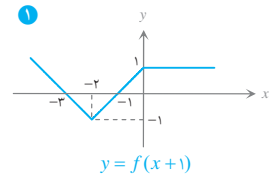

$$AB = \sqrt{(3-0)^2 + (2+1)^2} = 3\sqrt{2}$$

$$AD = \sqrt{(0+2)^2 + (1+1)^2} = 2\sqrt{2}$$

$$S \Rightarrow AB \times AD = 12$$

۲۲. گزینه ۱

پس مساحت ناحیه برابر $1 = \frac{2 \times 1}{2}$ است.

۲۳. گزینه ۴ گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: $f(x+4) \rightarrow f(2x+4) \rightarrow f(2(-x)+4)$ ✓

گزینه «۲»:

گزینه «۳»: $f(2x) \rightarrow f(2(x+2)) \rightarrow f(2x+4) \rightarrow f(2(-x)+4)$ ✓

گزینه «۴»:

گزینه «۱»: $f(-x) \rightarrow f(-(-x-4)) \rightarrow f(-x+4) \rightarrow f(-2x+4)$ ✓

گزینه «۲»:

گزینه «۳»: $f(-x) \rightarrow f(-2x) \rightarrow f(-2(x+2)) = f(-2x-4)$ ✗

۲۴. گزینه ۴ گزینه «۱»:

گزینه «۲»: $f(x) \rightarrow f(x+1) \rightarrow -f(x+1) \rightarrow -f(x+1)+1$ ✓

گزینه «۳»:

گزینه «۴»: $f(2x)-1 \rightarrow -f(2x)+1 \rightarrow -f(2(x+\frac{1}{2}))+1$

گزینه «۱»: $= -f(2x+1)+1 \rightarrow -f(2(\frac{x}{2}))+1+1$ ✓

گزینه «۲»:

گزینه «۳»: $-f(2x) \rightarrow -f(2(\frac{x}{2})) = -f(x) \rightarrow -f(x+1)$

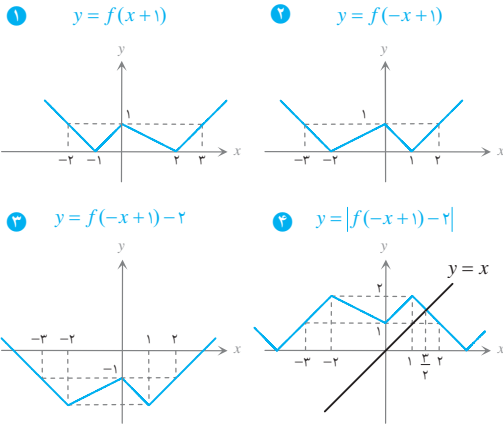
گزینه «۴»: $\rightarrow -f(x+1)+1$ ✓

گزینه «۱»:

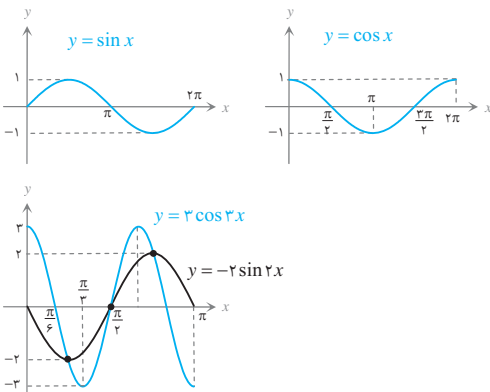
گزینه «۲»: $f(2(x+1)) = f(2x+2) \rightarrow f(2(\frac{x}{2}))+2 = f(x+2)$

گزینه «۳»: $\rightarrow -f(x+2) \rightarrow -f(x+2)+1$ ✗

۳۲. گزینه ۲

۳۳. گزینه ۳

دو نمودار در سه نقطه متقاطع‌اند.

۳۴. گزینه ۲ $g(x) = 1 + f(x+a) = 1 + \sin(x+a)$ نمودار g از مبدأ گذشته است؛ پس:

$$g(0) = 0 \Rightarrow 1 + \sin(0+a) = 0 \Rightarrow \sin a = -1$$

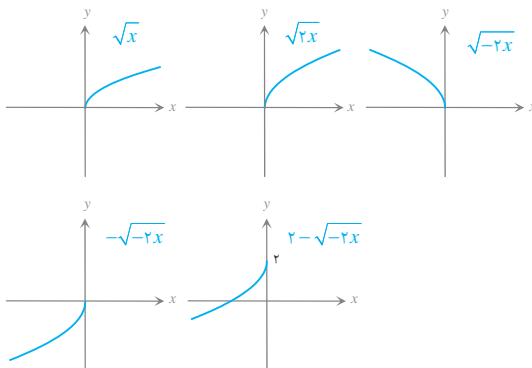
در این گزینه‌ها فقط $a = -\frac{\pi}{2}$ می‌تواند صحیح باشد.۳۵. گزینه ۲ با جای‌گذاری $x=1$ در رابطه داده‌شده، داریم:

$$f(3) = 3 \text{ با جای‌گذاری } x=3 \text{ در ضابطه دوم داریم:}$$

$$y = 2f(2(3)-3) = 2f(3) = 6$$

پس نقطه $(3, 6)$ روی نمودار تابع دوم قرار دارد.۳۶. گزینه ۱ با توجه به نمودار \sqrt{x} ، برای رسم $2 - \sqrt{-2x}$

به‌ترتیب زیر عمل می‌کنیم

۲۸. گزینه ۱ در تابع اولیه به‌ازای $x=1$ داریم:

$$f(4) = 1 + 4 = 5 \Rightarrow f(4) = 5$$

با جای‌گذاری $x=2$ در تابع داریم:

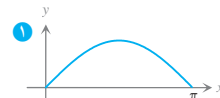
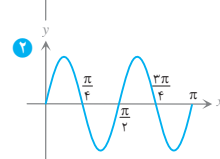
$$y = 2 + f(4) = 2 + 5 = 7 \Rightarrow y(2) = 7$$

پس نقطه $(2, 7)$ روی نمودار است.

$$f(x+3) = x + \frac{f}{x} \Rightarrow f(x) = x - 3 + \frac{f}{x-3} \text{ راه دوم:}$$

$$\Rightarrow f(2x) = 2x - 3 + \frac{f}{2x-3} \Rightarrow 2 + f(2x) = 2x - 1 + \frac{f}{2x-3}$$

$$\Rightarrow y = g(x) = 2x - 1 + \frac{f}{2x-3}$$

ملاحظه می‌شود که $g(2) = 7$.۲۹. گزینه ۲ نمودار $y = \sin x$ در فاصله $[0, \pi]$ محور x ها را در دو نقطه 0 و π قطع می‌کند.اگر نمودار $\sin kx$ مطابق شکل ۲محور x را در فاصله $[0, \pi]$ در ۵نقطه قطع کند، $k=4$ و اگر مطابق

شکل ۳ در ۶ نقطه قطع کند،

 $k=5$ ؛ بنابراین اگر $4 \leq k < 5$ ،نمودار $y = \sin kx$ محور x ها را

در ۵ نقطه قطع خواهد کرد.

راه دوم: نمودار $\sin kx$ در نقاطی به طول $n\pi; n \in \mathbb{Z}$ محور x را قطع

$$kx = n\pi \Rightarrow x = \frac{n\pi}{k}$$

می‌کند؛ پس:

به‌ازای $n = 0, 1, 2, \dots, 5$ داریم:

$$x = 0, \frac{\pi}{k}, \frac{2\pi}{k}, \frac{3\pi}{k}, \frac{4\pi}{k}, \frac{5\pi}{k}$$

$$\begin{cases} \frac{4\pi}{k} \leq \pi \Rightarrow k \geq 4 \\ \frac{5\pi}{k} > \pi \Rightarrow k < 5 \end{cases} \Rightarrow k \in [4, 5)$$

باید:

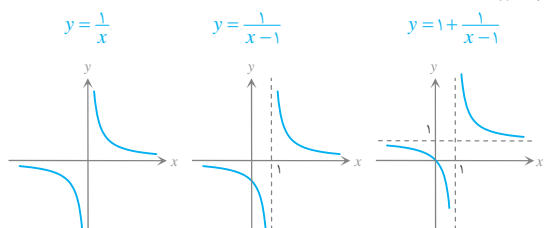
۳۰. گزینه ۴ $g(-x) = -f(x) \Rightarrow g(x) = -f(-x)$ بنابراین، اگر نمودار $f(x)$ ابتدا نسبت به محور y قرینه شود $(f(-x))$ و سپس نسبت به محور x قرینه شود $(-f(-x))$ نمودار $g(x)$

حاصل می‌شود؛ پس دو نمودار نسبت به مبدأ مختصات متقارن‌اند.

۳۱. گزینه ۱ نمودار $y = \frac{1}{x}$ را یک واحد به راست منتقل می‌کنیم:

$$y = \frac{1}{x-1} \text{ و سپس یک واحد به بالا منتقل می‌کنیم تا تابع}$$

$$y = 1 + \frac{1}{x-1} \text{ حاصل شود.}$$

۳۷. گزینه ۲

$$y = a \cos\left(\frac{\pi}{4} + b\pi x\right) = -a \sin b\pi x$$

بیشترین مقدار تابع برابر ۲ است؛ پس $|a| = 2$. با فرض $a = -2$ داریم $y = 2 \sin b\pi x$. با افزایش x از صفر، مقدار تابع از روی نمودار مثبت است؛ پس $b > 0$. از طرفی باید به ازای $x = 3$ اولین نقطه مینیمم تابع حاصل شود؛ پس:

$$2b\pi = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow b = \frac{1}{4} \Rightarrow ab = -1$$

البته $a = 2$ و $b = -\frac{1}{4}$ نیز قابل قبول است. در این صورت نیز $ab = -1$.

۳۸. گزینه ۱ فاصله دو نقطه ماکزیمم یا دو نقطه مینیمم در تابع

$\cos x$ برابر 2π است؛ اما در اینجا برابر π است؛ پس $|b| = 2$. در این صورت $y = a \cos(\pm 2x) + 2$ ؛ ضمناً:

$$f\left(\frac{\pi}{4}\right) = 0 \Rightarrow a \cos(\pm \pi) + 2 = 0 \Rightarrow 2 - a = 0$$

$$\Rightarrow a = 2 \Rightarrow a + b = 0 \text{ یا } 4$$

۳۹. گزینه ۲

$$y = 2 - |x| \Rightarrow 2 - |x - 4| \Rightarrow (2 - |x - 4|) - 3 = -|x - 4| - 1$$

باید معادله زیر را حل کنیم:

$$2 - |x| = -|x - 4| - 1 \Rightarrow |x| - |x - 4| = 3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x < 0 & : -x + x - 4 = 3 & \text{غیرممکن} \\ 0 \leq x \leq 4 & : x + x - 4 = 3 \Rightarrow x = 3.5 & \checkmark \\ x > 4 & : x - x + 4 = 3 & \text{غیرممکن} \end{cases}$$

۴۰. گزینه ۴ برای تابع f مقادیر بازه $[-2, 1]$ قابل تعریف است؛ پس:

$$-2 \leq -\frac{1}{4}x + 1 \leq 1 \Rightarrow -3 \leq -\frac{1}{4}x \leq 0$$

$$\Rightarrow 6 \geq x \geq 0 \Rightarrow D = [0, 6]$$

$f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right)$ همان نمودار $f(x)$ است که در راستای افقی انتقال

یافته و منبسط شده است؛ لذا برد آن تغییر نمی‌کند؛ پس:

$$-1 \leq f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right) \leq 3 \Rightarrow -2 \leq 2f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right) \leq 6$$

$$\Rightarrow -3 \leq 2f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right) - 1 \leq 5 \Rightarrow R = [-3, 5]$$

پس:

$$D \cap R = [0, 6] \cap [-3, 5] = [0, 5]$$

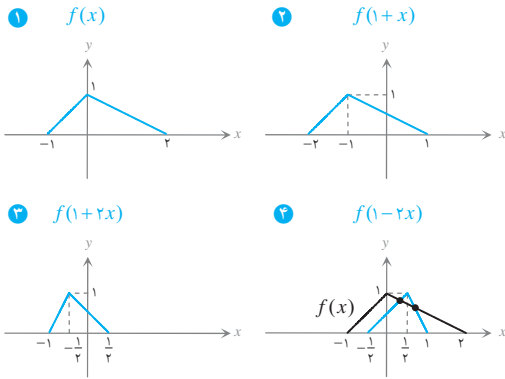
این مجموعه شامل ۶ عضو صحیح است.

۴۱. گزینه ۲ باید نمودار نسبت به محور x ها قرینه شود $b < 0$ و

سپس به بالا منتقل شود $a > 0$ یک چهارضلعی حاصل شود. بنابراین، گزینه «۲» صحیح است.

[توجه] اگر $|b| \neq 1$ باشد، دو ضلع متوالی بر هم عمود نمی‌شوند. اگر چهارضلعی حاصل مستطیل باشد، $b = -1$.

۴۲. گزینه ۲ برای رسم $f(1-2x)$ به ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

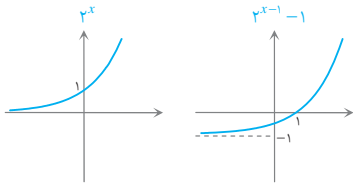

تعداد نقاط برخورد ۲ است.

۴۳. گزینه ۱

$$f(x) = 2^{2x+1} - 1 \Rightarrow f\left(\frac{x}{2}\right) = 2^{2\left(\frac{x}{2}\right)+1} - 1 = 2^{x+1} - 1 = 2^{x-1} - 1$$

نمودار تابع $2^{x-1} - 1$ به صورت زیر است:

باید زیر رادیکال نامنفی باشد. یعنی $x(2^{x-1} - 1) \geq 0$. $x = 0 \in D_f$.

اکنون دو حالت در نظر می‌گیریم:

(الف) اگر $x > 0$ ، باید:

$$2^{x-1} - 1 \geq 0 \Rightarrow 2^{x-1} \geq 1 \Rightarrow x \geq 1$$

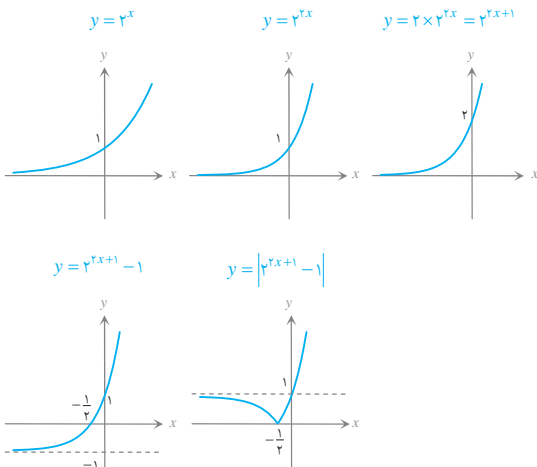
(ب) اگر $x < 0$ ، باید:

$$2^{x-1} \leq 0 \Rightarrow x \leq 1 \Rightarrow x < 0$$

پس:

$$D = (-\infty, 0] \cup [1, +\infty)$$

۴۴. گزینه ۴

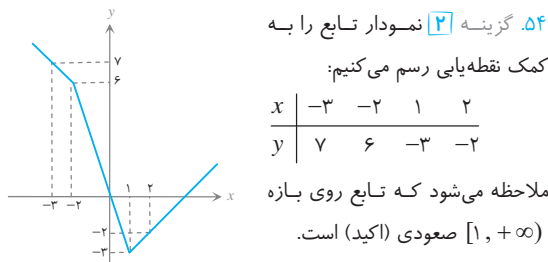
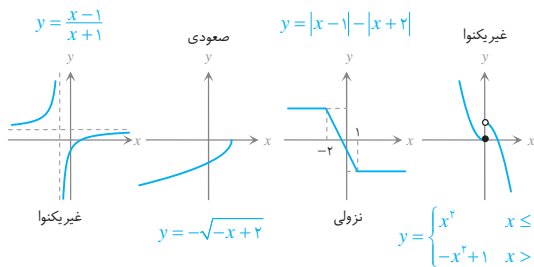

۵۲. گزینه ۴ تابع $f(x) = x$ اکیداً صعودی است؛ اما توابع $f^2(x) = x^2$ و $|f(x)| = f(|x|) = |x|$ غیریکنوا هستند. ترکیب دو تابع صعودی، تابعی است صعودی؛ پس $f \circ f$ صعودی اکید است.

۵۳. گزینه ۳ گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم: گزینه «۱»: $2 > 1$ و $f(2) > f(1)$ ؛ پس f نزولی نیست (تابع غیریکنواست).

گزینه «۲»: $2 > 1$ و $f(2) > f(1)$ ؛ پس f نزولی نیست (تابع صعودی است).

گزینه «۴»: $\frac{1}{4} > 0$ و $f(\frac{1}{4}) > f(0)$ ؛ پس f نزولی نیست (تابع غیر یکنواست).

۵۴. گزینه ۲ نمودار تابع را به کمک نقطه‌یابی رسم می‌کنیم:

x	-3	-2	1	2
y	7	6	-3	-2

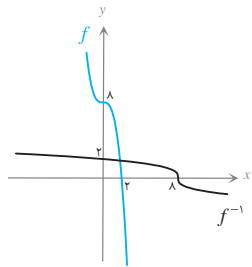
ملاحظه می‌شود که تابع روی بازه $(-\infty, 1)$ صعودی (اکید) است.

۵۵. گزینه ۴ ترکیب m تابع صعودی و n تابع نزولی تابعی است:

(الف) صعودی اگر n زوج باشد.

(ب) نزولی اگر n فرد باشد.

پس اگر f نزولی باشد، $f \circ f$ صعودی است.

۵۶. گزینه ۱ نمودار دو

تابع $f(x) = -x^3 + 8$ و

$f^{-1}(x) = \sqrt[3]{8-x}$ را رسم

می‌کنیم (نمودار این دو تابع، نسبت

به خط $y = x$ تقارن دارند). با

توجه به شکل مقابل، دو نمودار

فقط در یک نقطه متقاطع‌اند.

۵۷. گزینه ۳ تابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ روی $[x_S, +\infty)$ و در حالتی که $a < 0$ روی $(-\infty, x_S]$ اکیداً صعودی است؛ پس لازم است:

$$\begin{cases} a - 4 > 0 \Rightarrow a > 4 \\ x_S \leq 1 \Rightarrow -\frac{2}{2(a-4)} \leq 1 \Rightarrow 1 \leq a - 4 \Rightarrow a \geq 5 \end{cases} \quad a > 4$$

پس باید $a \geq 5$

۴۵. گزینه ۳ ضابطه تابع f چنین است:

$$f(x) = \begin{cases} x & ; x \leq 2 \\ -2x + 6 & ; x > 2 \end{cases}$$

حال ضابطه تابع g را تشکیل می‌دهیم:

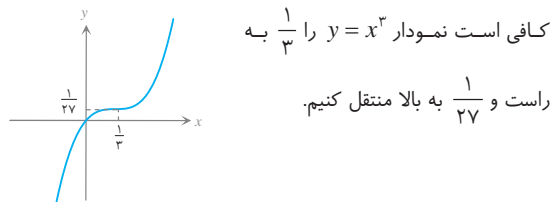
$$g(x) = \begin{cases} a + x + b & ; x + b \leq 2 \\ a - 2(x + b) + 6 = -2x + a - 2b + 6 & ; x + b > 2 \end{cases}$$

نمودار تابع g از نقاط $(-3, 0)$ و $(3, 0)$ می‌گذرد؛ پس:

$$\begin{cases} g(-3) = 0 \Rightarrow a - 3 + b = 0 \\ g(3) = 0 \Rightarrow -6 + a - 2b + 6 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a + b = 3 \\ a - 2b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow 2a + b = 5$$

۴۶. گزینه ۲

$$y = (x^3 - x^2 + \frac{1}{3}x - \frac{1}{27}) + \frac{1}{27} = (x - \frac{1}{3})^3 + \frac{1}{27}$$

کافی است نمودار $y = x^3$ را $\frac{1}{3}$ به

راست و $\frac{1}{27}$ به بالا منتقل کنیم.

۴۷. گزینه ۱ توابع $y_1 = x - 5$ و $y_2 = x^3$ صعودی اکیدند؛ پس مجموع آنها $y = x^3 + x - 5$ نیز اکیداً صعودی است. نمودار این تابع درجه سوم، محور x را دقیقاً در یک نقطه قطع می‌کند؛ پس معادله فقط یک ریشه دارد.

۴۸. گزینه ۲ چون f نزولی اکید است، داریم:

$$2a - 1 > 1 + 3a \Rightarrow a < -2$$

۴۹. گزینه ۲ لازم است داخل لگاریتم مثبت باشد:

$$f(x-1) > f(3-x) \Rightarrow x-1 < 3-x \Rightarrow 2x < 4 \Rightarrow x < 2 \Rightarrow D = (-\infty, 2)$$

۵۰. گزینه ۴

$$f = \{(2, -1), (3, 1), (4, a), (5, 5), (10-a, 7)\}$$

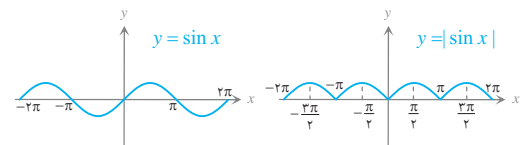
$$3 < 4 < 5 \Rightarrow f(3) \leq f(4) \leq f(5) \Rightarrow 1 \leq a \leq 5$$

ضمناً به علت وجود دو زوج مرتب $(10-a, 7)$ و $(5, 5)$ باید:

$$10 - a > 5 \Rightarrow a < 5$$

پس $1 \leq a < 5$ که شامل چهار عدد صحیح است.

۵۱. گزینه ۲

با توجه به شکل، تابع روی بازه $[-\frac{5\pi}{4}, -\pi]$ که زیر بازه

$[-\frac{3\pi}{4}, -\pi]$ است، اکیداً نزولی است.

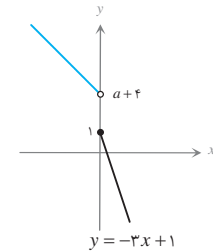
۵۸. گزینه ۲ تابع درجه دوم روی \mathbb{R} همواره غیریکنواست؛ پس لازم است $a = 0$. در این صورت $f(x) = bx + 2$. برای آنکه تابع اکیداً نزولی باشد، باید $b < 0$ ؛ پس $a + b < 0$.

۵۹. گزینه ۲ هر دو تابع x^2 و x اکیداً صعودی اند؛ پس $f(x)$ اکیداً صعودی است. باید زیر رادیکال نامنفی باشد:

$$f(x-1) - f(2x) \geq 0 \Rightarrow f(x-1) \geq f(2x) \\ \Rightarrow x-1 \geq 2x \Rightarrow x \leq -1$$

۶۰. گزینه ۳ اولاً لازم است هر دو ضابطه در دامنه خود اکیداً نزولی باشند؛ پس باید $a < 0$. حال دقت کنید که:

$$y = ax + a + 4 \quad x \geq 0 \Rightarrow -3x + 1 \leq 1 \\ x < 0 \Rightarrow ax + a + 4 \geq a + 4 \\ \text{با توجه به شکل باید:} \\ a + 4 \geq 1 \Rightarrow a \geq -3 \\ \text{پس باید } 0 < a < -3.$$

۶۱. گزینه ۲ ضابطه تابع f به صورت زیر است:

$$\frac{x}{-1} + \frac{y}{2} = 1 \Rightarrow 2x - y = -2 \Rightarrow f(x) = y = 2x + 2$$

ضابطه تابع داده شده را به دست می آوریم:

$$y = (x - 2x - 2)(x + 3) = (-x - 2)(x + 3) = -x^2 - 5x - 6 \\ \text{تابع درجه دوم در یک طرف رأس اکیداً یکنواست. این تابع نیز در هر یک از بازه‌های } (-\infty, -\frac{5}{2}) \text{ یا } [-\frac{5}{2}, +\infty) \text{ اکیداً یکنواست.}$$

۶۲. گزینه ۲

$$f(x) = \begin{cases} x+2 & x \leq 0 \\ 2 & x \geq 0 \end{cases}, \quad g(x) = \begin{cases} -2 & x \leq -2 \\ \frac{1}{2}x - 1 & -2 \leq x \leq 4 \\ 1 & x \geq 4 \end{cases}$$

پس:

$$f(x) - g(x) = \begin{cases} x+4 & x \leq -2 \\ \frac{1}{2}x+3 & -2 \leq x \leq 0 \\ -\frac{1}{2}x+3 & 0 \leq x \leq 4 \\ 1 & x \geq 4 \end{cases}$$

ملاحظه می شود که تابع در بازه $[0, 4]$ اکیداً نزولی است.

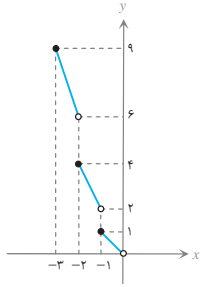
۶۳. گزینه ۳ $f(x) = x$ اکیداً یکنواست؛ اما توابع $\frac{1}{f(x)} = \frac{1}{x}$ ؛

$$f^2(x) = x^2 \text{ و } \frac{1}{f^2(x)} = \frac{1}{x^2}$$

صحیح است. اگر f صعودی اکید یا نزولی اکید باشد، f^{-1} نیز صعودی اکید یا نزولی اکید است.

۶۴. گزینه ۲

$$f(x) = \begin{cases} -x & -1 \leq x < 0 \\ -2x & -2 \leq x < -1 \\ -3x & -3 \leq x < -2 \\ \vdots & \vdots \end{cases}$$

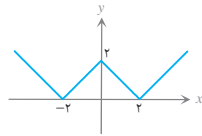

با توجه به شکل، تابع اکیداً نزولی است. دقت کنید که x و $[x]$ توابعی اکیداً صعودی و صعودی اند و هر دو منفی اند. پس حاصل ضرب آن‌ها اکیداً نزولی است.

$$x_1 < x_2 < 0, \quad [x_1] \leq [x_2] < 0 \Rightarrow x_1 [x_1] > x_2 [x_2]$$

۶۵. گزینه ۳ ضابطه تابع را ساده و نمودار آن را رسم می کنیم:

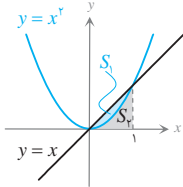
$$y = \begin{cases} |x-2| & x > 0 \\ |x+2| & x < 0 \end{cases}$$

تابع در بازه $[-\frac{3}{2}, -\frac{1}{2}]$ اکیداً صعودی است.

۶۶. گزینه ۱ با توجه به مفروضات مسئله

و شکل مقابل:

$$S_1 = \frac{1}{6}, \quad S_2 = \frac{1}{2} - \frac{1}{6} = \frac{1}{3}$$

منحنی $y = x^2$ در بازه $(0, 1)$ زیر منحنی $y = x^2$ است؛ پس ناحیه

بین منحنی $y = x^2$ ، محور x و خطوط $x = 0, 1$ کمتر از $\frac{1}{3}$ است. تنها

گزینه‌ای که کمتر از $\frac{1}{3}$ است، گزینه «۱» است.

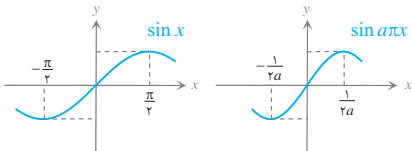
۶۷. گزینه ۳ دامنه تابع $f + g$ برابر $\{0, \pm 1\}$ است و داریم:

$$f + g = \{(-1, 1), (0, [a]), (1, 3)\}$$

$$1 \leq [a] \leq 3 \Rightarrow 1 \leq a < 4 \quad \text{باید:}$$

۶۸. گزینه ۱ نمودار تابع $\sin x$ و $\sin a\pi x$ با فرض $a > 0$ به

صورت زیر است. دقت کنید که اعداد روی محور x ها به $a\pi$ تقسیم می شود.

اگر تابع $\sin a\pi x$ در بازه $[-2, 2]$ صعودی باشد، باید $\frac{1}{2a} \leq 2$

باشد، پس $0 < a \leq \frac{1}{4}$ است. برای $a < 0$ نمودار تابع قرینه می شود؛

پس در سمت راست مبدأ، تابع نزولی خواهد بود.

۷۴. گزینه ۴

$$f(x) = \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} \times \frac{2}{2} = \frac{2}{\sin 2x}$$

وقتی x از صفر تا $\frac{\pi}{2}$ تغییر می‌کند، $2x$ از صفر تا π تغییر می‌کند. در این صورت $\sin 2x$ با مقادیر مثبت ابتدا صعودی است و سپس نزولی؛ بنابراین تابع $\frac{2}{\sin 2x}$ ابتدا نزولی است و سپس صعودی (دقت دارید که $\sin 2x$ تغییر علامت نمی‌دهد).

۷۵. گزینه ۲ توابع $\sqrt{x-3}$ و $-2\sqrt{12-x}$ هر دو اکیداً صعودی‌اند، بنابراین مجموع آنها نیز اکیداً صعودی است. از طرفی $3 \leq x \leq 12$ ، پس مقدار $f(x) = \sqrt{x-3} - 2\sqrt{12-x}$ در محدوده $[f(3), f(12)]$ قرار دارد.

$$f(3) \leq f(x) \leq f(12) \Rightarrow -6 \leq k \leq 3$$

حداقل k برابر -6 است.

۷۶. گزینه ۳ حاصل جمع دو تابع اکیداً صعودی، تابعی اکیداً صعودی است؛ مانند گزینه «۳»

رد گزینه «۱»: $0 < 0 \Rightarrow f(1) < f(2) \Rightarrow 1 < 2$ نادرست

رد گزینه «۲»: $0 < 0 \Rightarrow f(-2) < f(-1) \Rightarrow -2 < -1$ نادرست

رد گزینه «۴»: $0 < 0 \Rightarrow f(0) < f(1) \Rightarrow 0 < 1$ نادرست

راه دوم: تابعی که یک‌به‌یک نباشد، اکیداً یکنوا نیست.

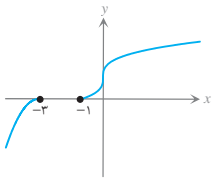
گزینه «۱»: $y=0 \Rightarrow x=0, 1, \dots$

گزینه «۲»: $y=0 \Rightarrow x=-1, -2, \dots$

گزینه «۴»: $y=0 \Rightarrow x=0, 1, -1$

۷۷. گزینه ۳ با توجه به شکل واضح

است که تابع صعودی است.

۷۸. گزینه ۲ با جای‌گذاری $x=3$ و $x=4$ در رابطه داریم:

$$x=4 : 4f(3) = f(4) \Rightarrow f(4) = 48$$

$$x=3 : 3f(2) = 0 \Rightarrow f(2) = 0$$

$$x=2 : 2f(1) = 0 \Rightarrow f(1) = 0$$

$$x=1 : 1f(0) = 0 \Rightarrow f(0) = 0$$

از آنجا که $f(0) = f(1) = f(2) = 0$ ، عبارت درجه سوم $f(x)$ بر $x-1$ ، $x-2$ و $x-3$ بخش‌پذیر است؛ پس:

$$f(x) = ax(x-1)(x-2) \quad f(3)=12 \Rightarrow 12 = a(3)(2)(1) \Rightarrow a=2$$

پس:

$$f(x) = 2x(x-1)(x-2) \Rightarrow f(-1) = 2(-1)(-2)(-3) = -12$$

۶۹. گزینه ۴ اگر تابع f نزولی و فقط مثبت یا فقط منفی باشد، $\frac{1}{f}$

صعودی است؛ بنابراین تابع $\frac{1}{f}$ در بازه $(-1, 0)$ و نیز در بازه $(0, 1)$

صعودی است؛ اما تابع $\frac{1}{f}$ در دامنه خود، یعنی $\{0\} - (-1, 1)$

غیر یکنواست. چون f در این بازه صفر شده و تغییر علامت داده است.

۷۰. گزینه ۲

$$y = \begin{cases} (a-1)x-1 & x \geq 0 \\ (a+1)x-1 & x \leq 0 \end{cases}$$

تابع فوق اکیداً نزولی است، هرگاه هر دو ضابطه اکیداً نزولی باشد؛ این صورت باید:

$$\begin{cases} a-1 < 0 \Rightarrow a < 1 \\ a+1 < 0 \Rightarrow a < -1 \end{cases} \Rightarrow a < -1$$

۷۱. گزینه ۲ سهمی در $x=-1, 3$ محور x را قطع کرده است؛

پس $y = a(x+1)(x-3)$ در این صورت:

$$y = 2f(x) - x^2 = 2a(x^2 - 2x - 3) - x^2 = (2a-1)x^2 + 2a(-2x-3)$$

اگر تابع فوق یکنوا باشد، $2a-1=0$ یا $a=\frac{1}{2}$ در این صورت:

معادله سهمی چنین است:

$$y = \frac{1}{2}(x^2 - 2x - 3) = \frac{1}{2}x^2 - x - \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow y_S = -\frac{\Delta}{4a} = -\frac{1+3}{2} = -2$$

۷۲. گزینه ۱ به‌ازای $x \geq 0$ دو تابع x^2 و $-f(x)$ صعودی‌اند؛ پس

مجموع آنها نیز صعودی است؛ بنابراین کمترین و بیشترین مقدار در بازه $[0, 1]$ به‌ازای $x=0$ و $x=1$ ایجاد می‌شود:

$$\begin{cases} y(0) = 0 - 5 = -5 \\ y(1) = 1 - 0 = 1 \end{cases} \Rightarrow R_1 = [-5, 1]$$

به‌طور مشابه به‌ازای $x < 0$ دو تابع x^2 و $-f(x)$ نزولی است؛ لذا مجموع آنها نیز نزولی است و داریم:

$$y(-2) = 4 - 0 = 4, \quad y(0^-) = 0 - 7 = -7$$

$$\Rightarrow R_2 = (-7, 4]$$

پس:

$$R = R_1 \cup R_2 = [-5, 1] \cup (-7, 4] = (-7, 4]$$

برد شامل ۱۱ عدد صحیح است.

۷۳. گزینه ۱ تابع $f(x) = x-1+a$ اکیداً یکنواست. اگر f تغییر

علامت ندهد، $\frac{1}{f}$ نیز اکیداً یکنواست:

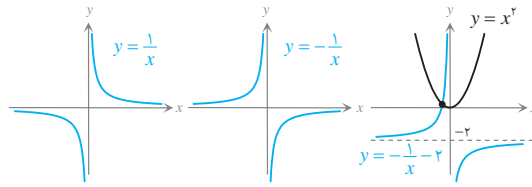
$$x-1+a=0 \Rightarrow x=1-a$$

باید $1-a$ به بازه $(3, +\infty)$ تعلق نداشته باشد:

$$1-a \leq 3 \Rightarrow a \geq -2$$

۷۹. گزینه ۱ | معادله را به روش هندسی بررسی می‌کنیم:

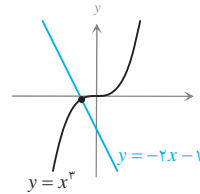

ملاحظه می‌شود که دو نمودار در یک نقطه متقاطع‌اند.

راه دوم: دو طرف را در x ضرب می‌کنیم:

نمودار توابع $y = x^2$ و $y = -2x - 1$ را

در یک دستگاه رسم می‌کنیم:

دو نمودار در یک نقطه متقاطع‌اند.

۸۰. گزینه ۲ | لازم است تقعر سهمی رو به بالا باشد تا تابع در بازه‌ای مثل

$(1, +\infty)$ که از راست نامتناهی است صعودی باشد؛ پس $a + 1 > 0$ یا

$a > -1$. ضمناً اگر رأس سهمی باشد، باید $x_1 \leq x_2$ ؛ پس:

$$-\frac{2(2a+1)}{2(a+1)} \leq 1 \Rightarrow \frac{2a+1}{a+1} \leq 1 \Rightarrow \frac{a}{a+1} \leq 0$$

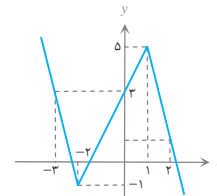
$$\Rightarrow -1 < a \leq 0 \Rightarrow -1 < a \leq 0$$

حال دقت کنید که اگر $a = -1$ داریم $y = 4x - 2$ که تابعی است

صعودی اکید؛ پس باید: $a \in (-1, 0] \cup \{-1\} = [-1, 0]$

که شامل دو مقدار صحیح است.

۸۱. گزینه ۲ | تابع روی بازه $[-2, 1]$ (اکیداً) صعودی است.

x	-3	-2	1	2
y	3	-1	5	1

۸۲. گزینه ۱ | دو تابع $\log x$ و x^2 ; $x > 0$ اکیداً صعودی‌اند؛ پس

$f(x) = x^2 + \log x$ نیز در بازه $(0, +\infty)$ اکیداً صعودی است.

ضمناً برد این تابع \mathbb{R} است. بنابراین تابع f همه مقادیر حقیقی را دقیقاً

یک‌بار اختیار می‌کند؛ پس معادله $x^2 + \log x = k$ ($k \in \mathbb{R}$) همواره

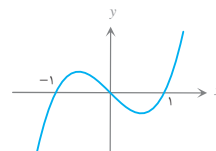
دقیقاً یک ریشه دارد.

۸۳. گزینه ۲ | گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: $y = \frac{1}{x}$ یک‌به‌یک، اما غیریکنواست.

گزینه «۳»: تابع درجه سوم

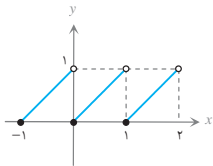
$y = x^3 - x$ غیریکنواست.

گزینه «۴»: مجموع دو تابع اکیداً یکنوا $y = x$ و $y = -x$ اکیداً یکنوا نیست.

گزینه «۲»: هر تابع اکیداً یکنوا، یک‌به‌یک است. اثبات این مطلب با برهان خلف به‌سادگی انجام می‌شود.

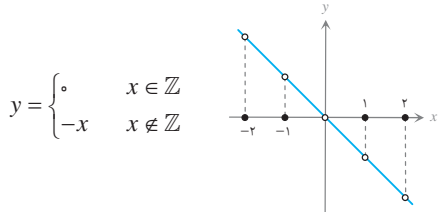
۸۴. گزینه ۳ | گزینه «۱»:

$$f\left(\frac{1}{y}\right) > f(0), \quad \frac{1}{y} > 0$$

پس تابع نزولی نیست (غیریکنواست).

گزینه «۲»: می‌دانیم $x \in \mathbb{Z}$ ؛ پس: $[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$

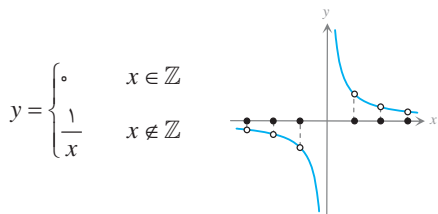
$$y = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -x & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

غیریکنوا

گزینه «۳»: دامنه تابع $\mathbb{R} - \mathbb{Z}$ است و در این دامنه $y = -x$ که

نزولی اکید است.

گزینه «۴»:

$$y = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ \frac{1}{x} & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

غیریکنوا

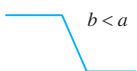
۸۵. گزینه ۳ |

$$b > a$$

نمودار تابع $y = |x-a| - |x-b|$ به

یکی از دو صورت مقابل است:

$$b < a$$

پس برای آنکه تابع مطابق شکل اول

صعودی باشد، باید:

$$a \in \mathbb{N} \quad a + 4 > 2a + 1 \Rightarrow a < 3 \Rightarrow a = 1, 2$$

ضمناً به‌ازای $a = 3$ به تابع ثابت $y = |x-7| - |x-7| = 0$

می‌رسیم که هم صعودی است و هم نزولی؛ پس a می‌تواند ۱، ۲ یا ۳

باشد.

۸۶. گزینه ۳ |

- ترکیب دو تابع اکیداً نزولی، تابعی است اکیداً صعودی.

- نوع یکنوایی توابع f و f^{-1} یکسان است.

- اگر f نزولی باشد، به شرطی $\frac{1}{f}$ یکنوا و البته صعودی است که f

تغییر علامت ندهد؛ در غیر این صورت غیریکنواست، مانند تابع

$$f(x) = -x \quad \text{که نزولی است؛ اما } y = \frac{-1}{x} \quad \text{غیریکنواست.}$$

- وضعیت یکنوایی f^2 قابل پیش‌بینی نیست؛ مثلاً $f(x) = -x$ نزولی

است؛ اما $f^2(x) = x^2$ غیریکنواست.

۸۷. گزینه ۴ | توابع $\sqrt{x-3}$ و $\sqrt{2x-1}$ هر دو اکیداً صعودی‌اند؛

پس جمع آنها نیز اکیداً صعودی است. از طرفی باید $x \geq 3$ باشد،

بنابراین حاصل $p(x) = \sqrt{2x-1} + \sqrt{x-3}$ بزرگ‌تر یا مساوی

$\sqrt{5}$ ($p(3) = \sqrt{5}$) است و نمی‌تواند برابر ۲ باشد. یعنی معادله جواب ندارد.

راه دوم: در حالت خاص فرض کنیم $f(2x+1) = x-1$. با جای‌گذاری $x-1$ به جای x داریم: $f(2x-1) = x-2$; پس $f(2x-1)$ بر $x-2$ بخش‌پذیر است.

۹۴. گزینه ۲) رابطه تقسیم را می‌نویسیم:

$$f(x) = x(x-2)q(x) + 3x-1 \quad (*)$$

باقی‌مانده تقسیم $g(x) = f(3x+5)$ بر $x+1$ برابر $g(-1) = f(2)$ است. با جای‌گذاری $x=2$ در رابطه (*) داریم:

$$R = f(2) = 0 + 5 = 5$$

راه دوم: در حالت خاص فرض کنید $f(x) = 3x-1$ و مسئله را بررسی کنید.

۹۵. گزینه ۴) رابطه تقسیم را می‌نویسیم:

$$f(x) = (x^2 - 9)q(x) + 9x + 3$$

باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x-3$ و $x+3$ به ترتیب برابر $f(3)$ و $f(-3)$ است. با جای‌گذاری در رابطه بالا داریم:

$$\begin{aligned} r_1 = f(3) &= 30 \\ r_2 = f(-3) &= -24 \Rightarrow r_1 + r_2 = 6 \end{aligned}$$

۹۶. گزینه ۴) عبارت را $f(x)$ می‌نامیم. $f(x)$ بر $(x+1)(x-2)$ بخش‌پذیر است؛ پس بر $x+1$ و $x-2$ نیز بخش‌پذیر است:

$$\begin{cases} f(-1) = 0 \Rightarrow 1 - a + b - 4 = 0 \\ f(2) = 0 \Rightarrow 16 + 8a + 4b - 4 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a + b = 3 \\ 2a + b = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow a + b = -1$$

۹۷. گزینه ۲) باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $2x-4$ برابر $f(2)$ است؛ پس $f(2) = 7$. باقی‌مانده تقسیم $g(x) = 2f(x)$ بر $x-2$ برابر $2f(2) = 14$ است.

راه دوم: در حالت خاص فرض کنید $f(x) = 7$ و مسئله را بررسی کنید.

$$a^{16} + b^{16} = (a^8)^2 + (b^8)^2 \quad \text{گزینه ۴)}$$

چون ۸ زوج است عبارت $a^{16} + b^{16}$ بر $a^8 + b^8$ بخش‌پذیر نیست. به همین ترتیب چون $\frac{12}{2}$ و $\frac{8}{2}$ زوج‌اند، گزینه‌های «۲» و «۳» نادرست‌اند؛ اما:

$$a^{18} + b^{18} = (a^9)^2 + (b^9)^2$$

پس این عبارت بر $a^9 + b^9$ بخش‌پذیر است.

۹۹. گزینه ۱)

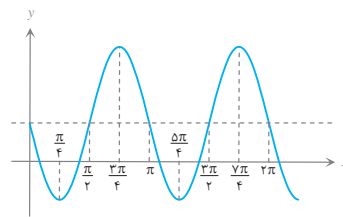
$$\begin{array}{r} x^5 + 3x^2 + 2x + 3 \\ x^5 + 2x^4 + x^3 \\ \hline -2x^4 - x^3 + 2x^2 + 2x + 3 \\ -2x^4 - 4x^3 - 2x^2 \\ \hline 3x^3 + 5x^2 + 2x + 3 \\ 3x^3 + 6x^2 + 3x \\ \hline -x^2 - x + 3 \\ \vdots \end{array} \quad \left| \begin{array}{l} x^2 + 2x + 1 \\ x^3 - 2x^2 + 3x - 1 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow Q(x) = x^2 - 2x^2 + 3x - 1 \Rightarrow Q(1) = 1$$

۸۸. گزینه ۲) باید تابع $\sin 2x$ صعودی اکید باشد. $\sin x$ در بازه‌هایی

به صورت $[\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}]$ ، $[\frac{3\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}]$ صعودی اکید است؛ پس باید:

$$2x \in [\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}] \Rightarrow x \in [\frac{\pi}{8}, \frac{5\pi}{8}]$$

مثلاً به‌ازای $k=1$

$$[\frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}]$$

حاصل می‌شود:

۸۹. گزینه ۳) ضابطه دو تابع را می‌نویسیم:

$$f: \frac{x}{4} + \frac{y}{4} = 1 \Rightarrow x + y = 4 \Rightarrow f(x) = y = -x + 4$$

$$g: y - (-2) = \frac{2 - (-2)}{2 - 0} (x - 0) \Rightarrow g(x) = y = 2x - 2$$

پس: $\frac{f}{g}(x) = \frac{-x+4}{2x-2}$. این تابع در بازه‌ای که شامل ریشه مخرج نباشد اکیداً یکنواست؛ مانند بازه $(1, +\infty)$ ؛ ضمناً در این بازه داریم:

$$y = \frac{-\frac{1}{2}(2x-2) + 3}{2x-2} = -\frac{1}{2} + \frac{3}{2x-2}$$

تابع در بازه $(1, +\infty)$ یا $(-\infty, 1)$ اکیداً نزولی است.

۹۰. گزینه ۱) هر دو تابعی اکیداً صعودی هستند و ترکیب دو تابع صعودی اکید، تابعی است صعودی اکید.

۹۱. گزینه ۴) باقی‌مانده $f(x)$ بر $x+1$ برابر $f(-1)$ است؛ پس:

$$f(-1) = 0 \Rightarrow 1 - a + 3 + 2a = 0$$

$$\Rightarrow a = -4 \Rightarrow f(x) = x^2 - 4x^2 - 3x - 8$$

باقی‌مانده $f(x)$ را بر $x-1$ می‌یابیم:

$$R = f(1) = 1 - 4 - 3 - 8 = -14$$

۹۲. گزینه ۱) $f(x)$ بر $(x-1)(x+1)$ بخش‌پذیر است؛ پس هم $x-1$ بخش‌پذیر است و هم بر $x+1$ ؛ بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} R_1 = f(1) = 0 &\Rightarrow 1 + a + b - 3 + 1 = 0 \Rightarrow a + b = 1 \\ R_2 = f(-1) = 0 &\Rightarrow -1 + a - b + 3 + 1 = 0 \Rightarrow a - b = -3 \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow a = -1, b = 2 \Rightarrow ab = -2$$

$$x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x^2 = 1$$

راه دوم:

می‌توان در مقسوم‌به‌جای x^2 عدد یک را قرار داد:

$$f(x) = (x^2)^2 x + a(x^2)^2 + b(x^2)x - 3x + 1$$

$$\Rightarrow 1x + a + bx - 3x + 1 \Rightarrow R(x) = (b-2)x + (a+1) = 0$$

$$\Rightarrow b = 2, a = -1 \Rightarrow ab = -2$$

۹۳. گزینه ۲) $f(2x+1)$ بر $x-1$ بخش‌پذیر است؛ پس $f(3) = 0$

از طرفی مانده $f(2x-1)$ بر $x-2$ برابر است با:

$$x-2 = 0 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow R = f(2(2)-1) = f(3) = 0$$

پس $f(2x-1)$ بر $x-2$ بخش‌پذیر است.

